

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Жовтень

Ч. 9 (10)

1952

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК IX. ЖОВТЕНЬ, 1952 Ч. 10

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу:
866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах \$2.50 річно, на пів року \$1.50. В Канаді \$3.00 річно, на пів року \$1.75. Поодиноке число 25 центів.

Рукописи просимо присилати чітко переписані на одній сторінці паперу. Редакція застерігає собі право скорочувати рукописи. Надісланих рукописів редакція не звертає.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ

1. 2" × 1 кол. 2.00	4. 2" × 2 кол. 4.50
2. 3" × 1 кол. 3.00	5. 3" × 2 кол. 6.00
3. 4" × 1 кол. 4.50	6. 4" × 2 кол. 8.00
7. 3" × 3 кол. 10.00	

При річних оголошеннях даємо 20% знижки.
Замовляючи, подати тут зазначене число.

OUR LIFE

VOL. IX. OCTOBER, 1952 No. 10

Edited by Editorial Board

Monthly publication of the Ukrainian National
Women's League of America, Inc.

866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.50 per year
— \$1.50 for 6 months. Subscription in Canada
\$3.00 per year, half year \$1.75. Single copy 25c.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe, N.S.W.
Australia

Річна передплата: 1£

Піврічна передплата: 11 шил.
Поодиноке число: 2 шил.

АНГЛІЯ:

Mrs. I. Witoshynsky
30, Keighley Rd.
Bradford, Yors.
England

З М І С Т

Жінка в громадському житті Америки . . .	1	Українська вишивка: Вишивана скатерть . . .	13
Г. Журба: **	2	Що варити й пекти	14
Із листування: Наша найбільша приятелька	2	Р. Завадович: Страшне і смішне	15
Г. Чикаленко-Келлер: Союз за виборче право жінки	3	Р. З.: Журавлі	16
Е. Гойдиш: Дитячі імпрези	5	Галина: Панасик-боягуз	16
Орися: Ритм у наших буднях	6	Ukrainian Women's Dress 17-18 Century	17
Л. Буря: Молода музична сила	7	Союз Українок Франції. Вістки Федерації.	19
О. Керч: Листи	8	В. Шпаківська: Чому так сталося?	20
Г. Совачева: У захисті	9	Обеднання Українських Жінок у Німеччині	20
Рік праці Виховної Комісії	10	Вісті з Централі	21
Н. Костецька: Мясиво	11	При громадській роботі	22
Д-р З. Плітас: Піклування ніг	12	І. Косач-Борисова: Колодяжне	23

На обгортці — аналойний образ „Покрови“ в Січовій церкві на Запоріжжі

Жінка у громадському житті Америки

Хвилі політичного життя б'ють живіше в тому році, коли в ЗДА вибирають президента. Широке освідомлення про вибори, партії та кандидатів досягає не тільки виборців, але й навіть шкільних дітей. Напередодні виборів кожен стає активним громадянином. Кожен старається сформувати свій осуд про таку чи йнакшу проблему, про того чи іншого державного мужа.

Нічого дивного, що саме в тому часі починаються цікавитись американською жінкою в цій площині. Вона ж виборець і в цьому лежить головна її сила. Та вона вже не є пасивним чинником, що тільки подає голос під впливом свого батька чи чоловіка. Право голосування вона виборола собі довгим і впертим змаганням до цілі. Тепер — коли вона вже цілі десятич літ ним користується — увійшла в саму суть цих внутрішньо-політичних течій, що кермують країною.

Немов для зазначення цього стану — цього року вперше висунула Організація Жінок-Професіоналісток кандидаток на заступника президента. Обі кандидатки, суддя Сара Гюз і сенаторка Маргарет Чейз Смит, заманіфестували свою волю станути на цей шлях, але кандидатури зреклись.

Щоб зрозуміти це потягнення, слід прислухатись до голосу президента Принстонського університету Гаролда В. Доддса, що висловлюється в „Ледіс Говм Джорнал“ про „місце жінок у політиці“ На його думку, право голосування, яке жінки осягнули в 1920 р., тільки позірно не вплинуло на політику ЗДА. В різних справах, жінки погоджуються повні з поглядом мужчин. Та є ціла низка справ, яку жінки видвигнули або на яких сильно їх голос заважив.

„Питання, якими жінки найбільше турбуються, це ті, що

вдаряють їх прямо, як господинь дому. Без сумніву їхній голос допоміг у швидкому зрості соціального законодавства, яке характеризувало тридцять роки.

Провірка опінії показує, що жінки скорше підтримують справи соціального добробуту, освіти й публичного здоров'я, як мужчины. Хоча жінки підтримували витрати уряду на соціальні послуги й освіту, все ж вони знають із власного господарства, що щадити треба й тому не одобрюють розтратности. Кандидати, що бували на сходах відділів Ліги Голосуючих Жінок можуть це підтвердити. Не один із них переконався, що трудніше вивязатись у промові перед жінками, як перед мужчинами. У кампаніях за поліпшення міських чартерів (статутів) жінки виявили велику безсторонність. Признання за нову модерну конституцію стейту Нью Джерзи належить особливо жінкам“

Цей погляд уточнює Гаролд В. Доддс ще в іншому місці своєї статті, кажучи виразно:

„Місцева міська влада є дійсним і природним тереном вияву заінтересування жінок у виконуванні влади, хоча без сумніву у федеральних та стейтових виборах і політиці є теж великі для них можливості. Місцева влада в основному є справою домашнього господарства, що може бути одною з причин, чому в ній мужчины не дописали. Послуги міської влади торкаються прямо сімейного життя. Власне в цій ділянці реалізм жінки може направити байдужість мужчин. Підхід жінок, як господинь до господарки міста може викликати революцію у моралі й бизнесовій видатності міської влади“

Його висновок є врешті такий:

„Жінки досі найбільше допомогли у ділянці формування напрямних та опінії своїми го-

лосами, ніж веденням політики на публичних становищах. Професійні організації жінок та непартійні громадські установи дають найкращі приклади доцільної політичної сили жінок. Всякий, хто мав якібудь взаємини з Лігою Голосуючих Жінок, може підтвердити успішність їхнього впливу“

Із цих слів видно виразно куди йде жіноча активність в ЗДА. Жінка — це дбайлива опікунка домашнього вогнища й до міської чи державної господарки підходить із практичним розумом. У себе дома вона рядить теплою материнською рукою. Тому в громадській господарці вона хоче бачити мораль і чистоту, що панує в родині.

„Ще важливіші були б наслідки такої революції, які поширилися би далеко поза місцевість і мали б вплив на всі ділянки влади аж до державної столиці. Бо що твориться у Вашингтоні, це лише побільшена відбитка того, що діється по наших громадах і повітах“.

Завдання дуже почесне й коли зважити, що погляд Гаролда В. Доддса відбиває собою становище відповідальних чинників ЗДА, то воно влучно означує теперішній шлях, яким прямує американська жінка до влади у своїй країні. Вона йде за спроможностями, що їх століттями в собі виплекала.

Правда, суддя Сара Гюз ствердила недавно тому, складаючи звіт із діяльності як голова Федерації Жінок-Професіоналісток, що жінки ще не мають справжнього впливу на владу у своїй країні. Це видно з факту, що дуже мало жінок займає публичні урядові становища. Її кандидатура на віцепрезидента була саме демонстрацією в тому напрямку. „Я не така наївна, щоб вірила, що жінка буде вже тепер віцепрезидентом, але ми мусимо дістатись на арену“.

(Докінчення на стор. 4)

Мандрувати приємно самій,
у чоботях, кожусі та хустці;
чужиною, полями, в зимі
йти лиш спогадам власним назустріч.

Віднаходить подібність дороги
і краєвиду рідність рожеву,
не стрічати нікого, нікого,
лиш одні придорожні дерева.

Десь на заході обриси міста
і на вежах з хрестами копули.
Гомін дзвонів спокій благовістить...
Невже це іду я в минуле?..

Ульм, 1950.

Із листування

Бюро Централі СУА одержує чимало листів із запитаннями, які могли б зацікавити кола наших членок і читачів „Нашого Життя“. На особливо цікаві запитання у тих листах відповідатимемо у цій рубриці. Також прохаємо подавати свої думки для використання у цьому листуванні.

НАША НАЙБІЛЬША ПРЯТЕЛЬКА

Тут і там приходять до нас замовлення на книжку нашого, або й іншого видання. Та в загальному їх небагато. Найчастіше пишуть матері за книжками для дітей. Особливо, коли наспіває час дитячих імпрез перед Різдом, чи Шевченківське свято.

Це свідчить про те, що книжка ще не ввійшла у наше життя. Інакше ми слідували б за новими появами та за впливом, який вона випромінює. Бо всі зясуємо собі, якою силою є книжка в теперішньому світі. Які скарби знання й почування може вона внести в наше життя, збагатити його в нові ідеї та вказати нові шляхи. Та книжка може накоїти лиха, коли вона стає знаряддям лиховісних чинників. Всі ми знаємо, що книжка — це могутнє знаряддя сучасної культури і без неї ні один нарід не може обійтись.

А в нашому житті книжка ще не є щоденним гостем. В гарно обставлених мешканнях наших членок не часто стрічаємо полицю з книжками. Новоприбулі, в погоні за гарним устатку-

ванням теж забувають за цю ознаку культури. Багато з наших читачок має вже готову відповідь на те. Одні скажуть: — ми перетомлені. Вісім годин у фабриці, а потім хатня рутинна, виховання дітей — де ж тут є час читати? Другі скажуть: ми непривичні! Багато з нас приїхало сюди неписьменими, або з малою освітою. А тверде життя не давало нам змоги цю недостачу доповнити.

Тут може й повинна допомогти нам наша організація. Це правда, що одні втомлені, а другі не мають звички читати. Зате кожна радо послухає на сходинах про нову книжку, коли про це хтось цікаво розкаже. Завданням культосвітньої референтки може стати оттаке звітування про всі книгарські появи.

Правда, українське жіноцтво Америки вже виявило своє зрозуміння цього питання у видавничій ділянці.

Чотири роки тому Союз Українок Америки приступив до видання творів Лесі Українки в англійському перекладі. Клич, кинутий Централією знайшов піддержку Відділів, які зложили поважні суми. Впродовж несповна двох літ книжка побачила світ і служить тепер важним чинником у зазнайомлюванні зі світом нашої культури.

Ві тому напрямку Відділи СУА себе оправдали. Не тільки причинились до видання книжки, але й закупили певну кількість для американських бібліотек. Подаємо перегляд більших закупів:

2 Відділ, Честер, Па., 3 прим.,
8 Відділ, Бронкс, Н. Й., 9 прим.,
23 Відділ, Дітройт, Миш., 4 пр.,
30 Відділ, Клівленд, О., 6 прим.,
31 Відділ, Дітройт, Миш., 6 пр.,
42 Відділ, Філадельфія, Па., 5 прим.,
48 Відділ, Філадельфія, Па., 4 прим.,
58 Відділ, Дітройт, Миш., 4 прим.
Крім того закупили „Дух Полумя“ для розсилки: Пан Американська Українська Конференція 15 прим., а ЗУАДКомітет 5 примірників.

Багато Відділів СУА закупили по одній-дві книжки для бібліотеки в своїй місцевості. Та треба б перевірити чи справді всі можливості вичерпано? Чи не можна б пожертвувати й інші замітні українські книжки для американських бібліотек? Вони стають там свідками ашого духового надбання, нашої культури. А видавництву допомагають тим самим випустити новий твір друком.

Замилування до книжки проявляють Відділи також іншим способом. В Амстердамі, Н. Й., і Ютика Н. Й., оснували бібліотеку для дітвори, яку й самі провадять. Подібно поступив Відділ СУА у Гемтремку, Миш., що призначив дохід із одної імпреди на закупню бібліотеки для місцевої школи.

Ці приклади вказують нам дальший шлях. Залежно від спромог та охоти можна вибрати один із них. Та не можемо бути байдужими до цього могутнього чинника, яким є книжка. Вона заважить і на нашому житті.

ПРИЄДНУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ!

Союз за виборче право жінки

INTERNATIONAL WOMAN SUFFRAGE ALLIANCE

Продовжуємо цикл статей на теми міжнародних жіночих організацій, започаткований відомою громадською діячкою Г. Чикаленко-Келлер. Перша її стаття появилася у ч. 7-8 „Н. Ж.“.

Друге місце серед міжнародних жіночих організацій займає “Міжнародний Союз за виборче право жінки”, чи як він тепер, — відколи жінки здобули майже в усіх державах виборче право, — називається “Міжнародний Союз за політичні й громадянські права жінки” “International Women’s Alliance for Political Rights and Citizenship.”

Одна з найбільш відомих і популярних жінок в Америці, довгі роки провідниця жіночого руху в ЗДА Кері Чепмен Кет (Carrie Chapman Catt) застувала цей Союз 1902 р. Спершу він об’єднував переважно американські та англійські жіночі організації, що боролись за ту саму мету: здобути для жінок політичні й громадянські права, особливо право голосу при виборах до парламенту, так зв. suffrage, звідки й пішла трохи глузлива назва: “суфражетки” Активно рух цей найбільше позначився в Англії, де був набрав гострих форм, але, по першій світовій війні, коли англійки дістали виборче право (активне й пасивне) і зявилися перші жінки-посли в англійському парламенті, рух змінив свій характер і перетворився в пляномірну боротьбу за урівноправнення жінок у всіх галузях політичного, громадського, економічного та родинного життя. Англійки й американки ведуть і тут перед, як і в попередній організації. До них поволі пристали жінки цілого світу, так що Союз об’єднує біля 40 національних секцій.

У програмі праці стоять такі точки: політичне рівноправя жінки в країнах, де жінки не мають права голосу; економічні права жінки, себто умовини праці жінок в різних галузях та питання про однакову платню за однакову працю; родинні права себто: питання спадщи-

ни, опіки над дітьми на випадок смерти батька, положення пешлюбних дітей та їх матері, національна приналежність заміжньої жінки, коли вона бере шлюб із чужинцем; боротьба з розпустою та торгівлею жінками; змагання жінок за мир і роззброєння. Обмежившись у своїй програмі на цих точках і звузивши завдання свої, “Союз за Виборче Право” значно поглибив свою працю і поставив її на діловий, сказати б фаховий ґрунт у порівнанні із трохи ділетантською розкиданістю жінок із попередньої організації. Тут об’єднуються жінки фахівці: члени парламентів та сенатів, адвокатки, жінки-судді, жінки-фабричні інспектори, жінки-бурмістри (меййори) і т.д. найбільше з правничою освітою. Здебільшого це активні, діловиті жінки з більш демократичних кол; на конгресах “Союзу” вже немає запрошень до королівських палаців, як у попередній організації, офіційних прийнять та розваг. Праця по комісях аж кипить, засідання сухі, ділові.

Міжнародні конгреси цієї організації відбуваються, в нор-

мальних часах, що-три роки: перший по першій світовій війні скликано в Женеві 1920 р., де вперше брали участь українки: Союз Українок доручив мені внести заяву про бажання цієї організації прилучитись до Міжнародного Союзу. На черговому конгресі в Римі, 1923 р. нас було вже кілька делегаток з п. Русовою на чолі, так само і в Парижі 1926 р., а на конгресі 1929 р. в Берліні прибула делегація з Галичини, що складалась із п. М. Рудницької, І. Павликовської та О. Шепарович. Фінансова криза 1931 р. не дозволила відбутися конгресу в 1932 р. і його скликано тільки 1933 р. в Марселі. Дякуючи фінансовій допомозі канадійських українок, від Союзу Українок нас було дві з п. Міленою Рудницькою, а на конгресі 1936 р. в Істанбулі здається не було українських делегаток.

“Міжнародний Союз” гуртує найбільш видатних жінок у політичному світі і склад його провіді особливо блискучий: про довж більш ніж 20 років п. Чепмен Кет була його головою і на конгресі в Римі 1923 р. перелала провід в руки п. Мар-

Із зізду Союзу за виборче право жінки у Женеві в 1920 р., коли українки вперше взяли участь. У першому ряді видніється напис „Україна“, там же займає місце авторка статті.

джері Корбет Ешбі (Margery Corbett Ashby), що й досі є почесною головою цієї організації. Віце-президентками в різні часи були найбільш видатні жінки як от: Міліцент Фавсет (англійка) одна з найбільш діяльних феміністок, видатна вчена економістка, Анні Фуруелм (фінка) перша в світі жінка-член парламенту, лейді Астор (англійка) перша жінка в англійському парламенті, Марія Верене (французка) видатна адвокатка в Парижі, Крістал Макмілян (шкотка), відома адвокатка в Лондоні і багато інших. Праця в "Союзі" розпадається на дві виразно окремі секції: 1) країни, де жінки вже мають виборче право і 2) де ще не мають. В першій перед ведуть жінки-парляментаристки і координують спільну акцію в своїх парламентах за закріплення політичних прав жінок і за здобуття всіх цивільних прав і економічного урівноправнення. Праця в другій секції вимагає іншої тактики: тут треба впливати на уряди й суспільство старими методами пропаганди, як от прилюдними виступами, викладами, маніфестаціями, виступами в пресі та закулісними сказати б впливами на парламенти й уряд. Великим засобом тут стає урядження в цих країнах (головним чином Франція та Швейцарія) чергових конгресів "Союзу за виборче право жінок"

Там, де йде інтенсивна праця — неминуче стає й її перегляд і самокритика: деякі з найбільш енергійних діячок, під проводом Крістал Макмілян, обстоюють засади цілковитого зрівнання жінок в економічній діяльності, відкидаючи наприклад державну охорону, що не дозволяє жінкам працювати в несприятливих для здоров'я обставинах, копальнях під землею, деяких родах хемічної промисловости та інше; на їх думку небажане робити для жіночої праці вийняткових умов, бо це ослаблює їх становище: вже коли рівноправність, то рівноправність до кінця. Не периваючи звязку з "Союзом" ця група заклала нову міжнародну організацію так звану "Раду Відчинених Дверей" ("Open Door Council").

Становище українок в цій міжнародній організації було

далеко міцніше й певніше, ніж у Нац. Раді тому, що тут Союз Українок, міцна й активна організація, що вже мала за собою десятиліття років феміністичної праці і поважні традиції, свою пресу і значні фінанси, прилучилась безпосередньо до міжнародної організації, а не якісь на скору руку ad hoc заложені, майже фіктивні організації, що складались переважно з емігранток, як це, на жаль, було з іншими нашими організаціями, де Союз Українок тільки прилучався так сказати б з національних і патріотичних мотивів. Не треба забувати й членських вкладок від національних організацій до міжнародних. Як не платиться тих, часом високих вкладок, то звязок між ними дегенерує в збратство та мимовільне призириство, слабо прикрите висловами симпатії, з другого. Становище України, як недержавної нації, меншости в межах Польщі, не грало тут жадної ролі так довго, як українки могли бути членами польського союму і мали свою організацію, себто представляли в міжнародній організації свій край і свій нарід.

При навязанні зносин із міжнародними організаціями багато помагали мені попередні звязки і знайомства із діячками. Особливо цікаво і корисно складалась ситуація на першому конгресі "Союзу за виборче право жінок", де я мала заступати Союз Українок, але уповноваження, з огляду на утруднені тоді (1920 р.) поштові зносини, запізнилося. Генеральною секретаркою була тоді Крістал Макмілян, відома вже тоді блискуча адвокатка. Набравшись сміливости я використала той факт, що ми обидві покінчили один і той самий університет в Едінбурзі, хоч і не в той самий час, і вона, не тільки допустила мене до участі на конгресі, але представила мене голові Міжнародного Союзу п. Чепмен Кет і своїй нововибраній наступниці генеральній секретарці п. Корбет Ешбі (тепер почесна президентка Союзу) і під час цілого конгресу не минала зустрічі зі мною, щоб, якщо не спитати мене: "Is it all right?", то бодай кивнути головою, чи усміхнутись. Не треба забувати, що "Україна", "укра-

їнський" не було тоді так загально відоме, як тепер: мене не раз плутали з делегаткою з Уругваю або Югославії. Всякий знає, що значить протекція високої особи, навіть на жіночому конгресі. Із вдовolenням я пригадую собі, як я на тому конгресі "протегувала" в свою чергу чеську делегатку Франтішку Пламінкову, яка нікого на конгресі не знала й як я помагала їй у її перших кроках. Маючи за собою власну державу й уряд, Пламінкова багато досягла на міжнароднім ґрунті. Та вона завжди пам'ятала зроблену їй прислугу й підтримувала українок скрізь — і в Празі і на конгресах. Рідкий приклад людської вдячності!

ЖІНКА В ЖИТТІ АМЕРИКИ

(Докінчення зі стор. 1)

Це признання провідної американки знаменне. Воно збігається з твердженням Гаролда В. Доддса, що „публичне життя, як кар'єра в головному все ще змонополізоване мужчинами“ Мовляв — чоловіки пускаються на політичну кар'єру не так із бажання служити загалові, як ради особистого успіху. "А та кож те, що жінка в силі віку привязана до хати й дітей і може тільки уривки свого часу присвятити громадським справам. Тому вона краще виявляє себе в міській раді, шкільній раді чи подібних установах, як у партійно-політичній роботі“.

Показується, що політична кар'єра ще великій більшості американок несприємлива. Масово проникають вони в установи самоврядування, у господарство менших державних клітин. А проникання в верхівки державного життя приманює тільки одиниці.

Та це явище зрозуміле. Політичне життя із своїми абстрактними поняттями, із різким намаганням до влади не примаює жінок, що воліють реальну, видну роботу. Та ця форма співпраці жіноцтва у житті країни стає підбудовою, з якої вона теж буде впливати на хід справ. Правда, це не діється тепер і не станеться зараз. Бо теорія, що „куховарка повинна вміти правити державою“ не оправдала себе і при найкращій піддержці збоку советської влади. Все вимагає свого часу.

ДИТЯЧІ ІМПРЕЗИ

Далеко лишилася за нашою дитворою зелень вакаційних таборів, зникла синява літнього неба, прошуміли прощальну пісню старі ліси, згасли останні таборові вогні... а перед очима з'явилися великі, душні, задимлені міста.

Знову почалася гарячкова праця батьків, а для дітей почався новий шкільний рік. І вже на самому початку насувається питання, що треба зробити, як треба поступати, щоби зберегти дитину від шкідливого впливу й створити для неї свій власний світ, у якому вона зможе розвиватись.

Не всі діти є в цьому щасливому положенні, що прийшовши зі школи додому, знаходять там матір, батька, бабуню, чи когось старшого з родини, які можуть ними заопікуватися та відповідати правильно на безліч питань, які родяться в душі дитини. Не все батьки мають змогу пригланутись до товариства, в якому дитина перебуває, зацікавитись її забавами та книжками, які дитина читає, навести на правильний шлях її заінтересування. А мало хто старається в тому сірому житті подбати про соняшні спомини дітей з часу їх дитинства, розвивати їх естетичні почування.

Частинно можна це досягнути при допомозі дитячих імпрез. Вони мають — окрім вгорі названих — багато виховних прикмет, вдоволяючи не тільки дитячий гін до активності, до виступу, але й привчаючи їх у рямцях певного пляну, виконувати обов'язки та радіти з завершеного. Та окрім радісних переживань і виконаного обов'язку, мають дитячі імпresi ще одне важне завдання, а саме: вони повинні дати дитині уяву далекої Батьківщини. У казці, пісні, чи танку діти можуть побачити далеку Україну в соняшних красках, відчутти її велич і красу та полюбити її так, як люблять її ті, що там народились і зросли.

Можливість дитячих імпрез дуже широка. Кожну з них можна окремо обговорювати. І так: театральні дитячі виста-

Відділ ЗУАДК ч. 1 у Філадельфії відкрив у своєму будинку дитячий садок. Кільканадцять дітей проводять день у гарному приміщенні та дбайливій опіці. Праці садку присвятимо окрему згадку.

ви, концерти, спільні просфори, спільне свячене, дитячі костюмові бали — все це вимагає окремого підходу. Темою цієї статті будуть загальні спостереження з відбух імпрез та практичні вказівки нашим молодим виховникам(цям), які саме починають свою працю по різних осередках.

Та заки приступимо до праці, слід зробити в головних рисах схему імпрез на цілий рік, а принайменше на перший піврік. Дитячі імпresi не повинні влаштовуватись зачасто, бо їх тоді не можна приготувати як слід, та й будуть томити батьків і дітей. Добре було б також досягнути порозуміння поміж різними виховними установами, щоби однакових свят не було забагато. А так трапляється в нашій дійсності, що часто та сама дитина, впродовж одного дня грає двічі ангела на святі св. Миколая, або сирітки на святі Матері. Це її перетомлює, відбирає враження новості та знеохочує її батьків. А ще виразніша відповідь на те пуста зала і то на гарних і докладно приготованих імпрезях. Тому плянування імпрез збоку виховних чинників являється в нас пекучою потребою.

Кожна дитяча імпresa повин-

на бути дуже докладно підготовлена. Не можна дозволити на те, щоби на імпрезі (як то часто буває) почули ми такі заваги: „Та ж то діти, що ж можна більше від них вимагати!“ Цією поблажливістю приносимо тільки шкоду нашим дітям. Бо кожна імпresa буде такою, в якій мірі серйозно до неї підходимо. На недбайливо підготованих імпрезях діти бачуть, що можна знехтувати якийсь перейнятий обов'язок, що можна не додержати слова чи обіцянки. І така імпresa стає мимохіть поганою школою громадського життя замість того, щоби притягати дітей до громади.

Імпresi виходять найкраще тоді, коли відповідальність за них лежить в одних руках. Це не значить, що відповідальна особа все має виконати. Вона має дібрати до цього гурт людей, які спільно, керуючись своїми здібностями виконують усю підготову свята, притягуючи до неї також дітей. Плян наміченої імпрезі може предложити одна особа, але слід його спільно узгодити й передискутувати. Коли він уже прийнятий — дуже некорисно його змінити. Всякі зміни вносять хаос у підготову. Дітям важко переставляти на щось

нового, коли на початку було постановлено інакше.

Дуже важне — вибрати відповідну можливість виступу для дитини. Краще довше приглянутись дітям і їх здібностям, ніж опісля змінити точку чи ролю. Діти всі без виїмку люблять виступати і глибоко переживають усе, що зв'язане з їхнім виступом. Всяка зміна в їх призначенні бентежить дитину, викликає почуття менш-вартості і підриває довіря до виховника. Тому треба дуже уважно підбирати рід виступу для дитини, не керуючись спорідненням із дитиною чи знайомством із батьками. А вже коли роля встановлена й нам здається, що дитина не дає ради тому, краще довше попрацювати над менше здібною дитиною, ніж змінити її ролю.

Приміщення на дитячі імпрези це дуже важлива, а, на жаль, у наших кругах недоцінювана сторінка справи. Кажеться: „як для дітей, то ця зала вистачає“. А звичайно ця зала зле освітлена, понура й неестетична. Це й відбивається на самопочутті дитини, що має виступити чи відограти якусь ролю. Треба старатись вводити наші діти в просторі, чисті й гарно освітлені зали, прикрашені відповідно до змісту імпрез. Коли дитина знайдеться в такій залі, в ній підсвідомо постає певне піднесення й вона відіграє свою ролю далеко краще, як це робила на пробах.

Проби слід робити на сцені, коли є такі можливості. Якщо їх немає, то на сцені повинні відбутись бодай дві останні проби. В день імпрези некорисно робити пробу, бо це перетомлює дітей і перетяжує батьків.

Щодо вивчення роль є багато метод. Подаю тут одну давню й добре випробовану, що мене ніколи у праці не завела. Першу зустріч використовуємо на те, щоб познайомити дітей із змістом нашого свята. Виховник чи виховниця пояснює дітям ціль його, читає або розказує песу, впроваджуючи дітей у світ їх гри. При цьому слід подати значення й характеристики кожної з роль. Це допоможе дітям зрозуміти, що всі ролі однаково важні, хоч по суті речі одні вимагають біль-

Ритм у буднях

Концерт на зеленій леваді коло міського парку завершив наші перші вакації у новому званні. Послідні згуки симфонії гомоніли ще в наших ухах, коли ми опинилися на площі серед авт. Розгублені й приголомшені звуками гудків, ми притулилися до себе.

— Господи! Що за благодать музика — зітхнула Стефа. — Як тяжко вертатись до гамору дійсності.

— А завтра, до праці — докінчила Ольга.

Музика й гармонія, гамір і праця. Здавалось би, такі суперечності. А в обох рух є головним чинником.

— Отже, спиталась Стефа — який висновок?

— Значить треба знайти гармонію у гаморі, а праця стане музикою, — відповіла Ольга.

— От, відкрила Америку, — перебила Стефа. Ясно, що як і в музиці так і в праці маєш такт і ритміку. Чи бачила ти робітників на будові, що подають один одному довгим рядом цегли у гармонійному русі, а ковала — у ритмічному ударі розпаленого заліза, а фабричну робітницю, що працює спільно зі сталевією товариш-

кою — складною машиною. Рух і ритміка — це ж гармонія праці. Вона улегшує її, ошаджує витрату сил. Безладдя, як дисонанси — виснажують людину. Лад, як гармонія, успокоюють. Чи бачила, ти Ольго, нашу Галю, як вона куховарить?

— Мабуть, ти Стефо, зголоділа, що про куховарство згадуєш? — перервала Ольга.

— Не в тому річ, — продовжувала Стефа — мені йде про організацію домашньої праці. Зручна господиня ладить страву пляново і скоро. Гармонійними рухами мішає і загортає тісто, чи м'ясиво, не брудить лишньої посуду, довкруги неї чисто й складно.

— Так і в кожному підприємстві, мусить бути точно опрацьований плян праці, а в ньому відповідальність кожної людини вимірена. Тоді праця не томить, не хвилює й не доводить до зударів.

— Отже, завтра їдемо на новий концерт. Нехай наша праця стане дійсно симфонією гармонійних рухів, з усміхом закінчила Ольга, коли вони стали прощатись на зупинці автобусів.

Орися

шого, а другі меншого вкладу праці. Але підхід виховника мусить лишити в дитини враження, що роля князівни, а мало метелика є однаково важна і без одного й другого імпреза відбутись не може. Тоді діти з задоволенням вживаються у свої ролі, відчувають свою рівність і важність.

По першій пробі добре (якщо це можливе) зробити тиждень перерви. За цей час діти повинні вивчити ролі на пам'ять. Щойно тоді почати з ними плянове й правильне виправлення наголосів, зворотів, інтонацій, рухів ітд. Не тягнути задовго з пробами, бо це нудить дітей і тяжко втримати дисципліну.

Не стану тут обговорювати підготовки костюмів, що являється дуже важною сторінкою дитячої імпрези. Згадаю лише, що тут потрібна тісна співпраця з матерями. Кожна мати радо причиниться грішми і пра-

цею до виступу своєї дитини. Треба тільки устійнити перед тим на спільній нараді, що саме готується та чого від матерей очікуємо. Знаю з досвіду, що справу костюмів у такий спосіб найкраще розв'язати.

День самого виступу слід добре розплянувати. Передягання малих акторів, викликування їх — взагалі цілий рух за кулісами мусить іти вправно й пляново, щоби діти не хвилювались поспіхом та метушнею. Тому простір за кулісами повинен бути свобідний від чужих людей, але обставлений впорядниками самого виступу.

Підготова дитячої імпрези — це нелегке завдання. Та вона дає рясні плоди в виді світлого дитячого спомину, що завжди з нею зв'язаний.

Сценки на св. Миколая знайдете у збірнику "Зима". Ціна 50 центів. Замовляти в Централі СУА.

Молода музична сила

Музикальність переходить у спадщині з батька на сина, з дядька на небожа. Музична вразливість тягне свій корінь із далекого минулого й наростає, коли її належно плекати.

Одне таке насліддя розворушило нашу цікавість. Цим разом сталося так, що батько передав свій музичний талант дочці. І те, що Роман Придаткевич осягнув своєю скрипкою, молода Ганна заповідає на фортепіяні.

Вона народилась 1930 р. в Нью Йорку. Батько галичанин, а мати придніпрянка — хіба не найкращі передумовини для перхрестя рас і вдач? Музикальні здібності дитини проявляються дуже рано. Вже шостилітньою Ганна вчиться музики. У 1947 р. вступає до Марей каледжу, кінчаючи його з відзначенням у 1950 р. в головному предметі фортепіяну та побічних челло і німецькій мові. Навчає музики в середній школі Парма, Мізурі. А тоді приходить стипендія до відомої музичної школи Марлборо.

Ось уривок із її листа, що описує життя цієї школи:

„Навіть тепер, коли я пишу це — чую, як внизу, в голі грає квартет. Нас тут в Марлборо є 25—30 музик і всі вони дуже високого рівня. (Живемо 1600 футів високо, далеко від усякої цивілізації, олені бродять по нашому парку). Багато з них покінчили музичну школу Киртіс й музична атмосфера тут дуже серйозна. Вранці всі ми вправляємо, а навчання відбувається по полудні. Ми згруповані в дуо, тріо, квартети, чи октети й працюємо з інструктором, що нас солідно пробирає. Я працювала з Адольфом Бушом (октет Мендельсона, я при віолі), а також і в оркестрі.

В неділю тріо Буш-Серкін дає свої виступи. Концерти відбуваються о 5 по полудні. Незабаром уже гратиме оркестра — Бранденберг, Моцарта, Гендла. Також тріо Мойса (флет) гратиме тут незабаром.

Та треба листа кінчати. Зараз починаю вправляти, потім ланч, а від 2—3 соната на челло з Германом Бушом, 3—4 октет Мендельсона з Адольфом Бу-

шом, а від 4—6 проба оркестри. Це не жарт!“

Виростає молода музична сила. Мірить своє знання і свої здібності в добірному музичному середовищі, вивчаючи кілька інструментів. Її пляни ведуть її знов до Маррей каледжу, де

Піаністка Ганна Придаткевич

ще треба завершити навчання докторською працею.

Та Ганна Придаткевич у першу чергу дочка свого батька. Вона товаришить йому в подорожах та супроводить його ви-

ступи на фортепіяні. Влітку 1947 відвідали вони Канаду, а восени 1950 Дітройт і Шикаго. Може це розвинеться колись у спільні концерти? Тепер вона вдячна батькові за його провід і вказівки в її замилюваннях. Завдяки йому й хресному батькові Гайворонському вона пізнала українську музику.

Це питання її хвилює. Чому Америка її не знає? „Українську музику треба висувати перед публіку й тоді вона стане відома“, пише вона знов в іншому листі. „Один музик цього не втне, але група музик уже могла б цього доконати. Кажу це на підставі досвіду з батьковими виступами. Він постійно висуває українську музику в усіх своїх програмах і намагається, а всеж таки мало з того дійшло до американської публіки. Треба би більше музик, щоб це переводили і тоді українська музика може встоятись. Виступи Кошиця зробили своє, одначе праця хорова не може створити музичної opinii про якийсь нарід“

Покищо молода Ганна серйозно працює. Слідкуємо з зацікавленням за її розвоєм. Вона ж бо скріпить напевне ряди тих, що колись, як її батько тепер, просуватимуть у світ українську музику.

Л. Бура.

ЗІЗД КАНАДІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОК З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

У серпні відбулася в Оттаві трирічна конференція організації, що об'єднує жінок із вищою освітою в Канаді. Темою конференції було: „Жінка і держава“. У зїзді взяли участь 383 делегатки з різних міст Канади. Були також гості з Англії й Пакистану. Зїзд привітала мейор столиці Шарлота Вітон.

В дискусії виринула справа новоприбулих членок, що їх вирішили приєднувати для взаємного порозуміння та виміни поглядів. Порішено нести моральну й матеріальну допомогу жінкам-науковцям, що залишилися в таборах Німеччини.

Одиною українською учасницею з правами делегатки на зїзді була Олена Весоловська з Монреалу. Член Управи СФУЖО п. Ірина Павликівська брала участь у конференції в характері гостя.

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ З РИМУ

Співпраця СФУЖО з комітетом українських радіопередач у Римі продовжується. Нещодавно вислано звернення містоголови СФУЖО Ніни Онацької про життя і працю нашого жіноцтва в Південній Америці. Услід за тим пішло звітлення про зїзди українських жіночих організацій у Канаді, яке зладила Ірина Павликівська. Про долю української молоді у підсовітській Україні розказала О. Трофимівська.

Нещодавно звернувся голова українського відділу в Голосі Канади д-р Панчук з запрошенням до п. О. Кисілевської — перейняти звернення до жіноцтва в Україні також і в цій радіопередачі. Першим виступом має бути привіт голови СФУЖО до наших посестер на рідних землях.

Чи ви вже вплатили передплату?

Л и с т и

Коли Пащенко познайомився з Довгалем, то зразу ж йому пригадалися герої новель його улюбленої письменниці Озерової. Промовисті очі, щось недоговорене в кутиках уст, усміх на все обличчя і безмежний оптимізм.

Довгаль мав дружину в далекому від фронту Л. і писав кожної вільної хвилини їй листи. Її відповіді приходили у стилі. Тужливі, але бадьорі й повні жагучого чекання, так, як в улюблених повістях.

А сьогодні Пащенко поховав Довгалья під навислою скелею, природною охороною проти бомб. Сидить він на землі, закутаний у довгу шинелю й курить. Проти чобота на землі валяється окраєць вичитаної до нікуди газети, а в кишені оберемок листів, що їх треба висилати Довгалевій дружині. Пащенко отримує тепер листи повні кохання і туги і, як була воля померлого, відсилає відповіді.

Війна перекидає Пащенка з одного місця в друге, побіч нього сплять щораз інші вояки, тільки польова пошта незмінно приносить листи. Повні віри в майбутнє, палкі листи. Коли б писані до нього, приносили б йому найбільше щастя. І звільна зтираються в пам'яті обриси товаришевого обличчя, у вояцькому шкарубкому серці починає прокидатися неспокій. Хочеться кинути це дике листування, то знову під впливом нижніх рядків родяться маленькі несміливі надії, що слова пишуться для нього...

Пащенко просить відпустки. Може й тому, що фронт не так уже далеко від Л. Одного пізнього пополудня Пащенко простує незаним містом, вслід за затертою на конверті адресою. Місто, треба признати, не виглядає ні привітно, ні привабливо. Поруйновані будинки, а опустілі вулиці лунко відбивають твердий вояцький крок.

Недовго прийшлося йому шукати будинку, де жила Довгалева. Він майже самотній серед румовищ тримався досить пристойно. Правда, вікна були

висипались, та чиясь старанна рука заклеїла їх дбайливо папером. Зайшов на перший поверх по скрипучих сходах і спинився перед закритими дверима. Відпочив, щоб перевести дух, і тоді надавив дзвінок. Коли ж дзвінок не задзвонив, він легко застукав пальцями. Ніхто не відкрив дверей, навіть тоді, коли він з усієї сили зата-рабанив рукою. Розглянувся по сусідніх дверях. Усі вони були або закриті на колодки, або забиті цвяхами. Невже не живе тут ніхто? Поверхом вище — те саме. Задуманий поволі зійшов униз. Обмацував, натискав усі двері. З пересердя копав їх важкими чоботами. І безрадно розвів руками. Вже навмання грюкнув в останні двері, що виходили у двір. Двері надиво подалися. Хтось заметушився в темному передпокої і відхилив заслінку, яка затемнювала коридор. Пащенко поклав руку на пістоль, але миттю зняв її і приклав до шапки. Перед ним стояла старенька пані. Вітер хитнув вовняною хусткою, що затулювала вузькі плечі.

— Вибачте, пані, я шукаю Тамари Довгаль...

Пані відхилилася вглиб коридору й запросила вояка зайти. Пащенко зрозумів, що вихолоджує і так холодну хату. Увійшли в невелику вітальню. Тоді пані приглянулася уважно воякові крізь скельця, що висіли на срібній стрічці.

— Чи ви чоловік Тамари, — запитала з нотками співчуття в голосі.

— Ні, я його товариш. Довгаль згинув. Згинув тому три місяці...

Пані хитнула якби з полегкістю головою.

— Бо й Тамара не живе. Загинула від бомби, теж приблизно в тому часі...

Пані замовкла, а Пащенко похилився на стіл і голосно та важко зідхнув. А тоді викрикнув:

— А листи? Хто ж відписував на листи?

Старенька пані піднесла лагідно зрумяніле обличчя.

— Ці листи писала я. Думала — відсуну від бідного хлопця жахливу вістку. Письмо так легко підробити. Я колись рисувала...

Пащенко вкрай здивований підійшов близьенько до сивої пані:

— Письмо так, але стиль! Листи такі живі, такі щирі, такі прекрасні... Листи повні жаги, повні... — не міг дібрати слів. — Але хіба такі слова теж можна підробити, такі почування теж можна підробити?... — кинув розчаровано.

— О, мій молодий друже, — промовила тихо пані — я писала багато, багато про кохання і про молодість, про саме такі почування. Хай вас не здивує, егеж і про жагу. Я пишу.

— А, ви пишете... — засоромився нагло. — Вибачте, чи можна знати, як ви називаєтесь?

— Озерова, може чували...

І ті тихі слова трошки здивованої пані втомили вояка до краю. Він витер зрошене чоло.

НАРАДА УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА БРАЗИЛІЇ

З нагоди Ювілею Хліборобсько-Освітнього Союзу в Курітібі відбулась дня 25. липня ділова нарада жіноцтва, в якій взяли участь також учасники Ювілею з провінції. Нарату відкрив голова Союзу п. Кобилянський, вказуючи на потребу створення центральної управи Секцій. Після дискусії та вислухання побажань від інших Секцій вибрано центр. управу, яка буде окремим відділом Хліборобсько-Освітнього Союзу та буде керуватись окремим правильником.

Центр. Управу вибрано в такому складі:

З. Ящинська, голова, П. Кобилянська, місто голова, Т. Ящинська і Е. Бокаловська, секретарки, О. Горачук, і Ст. Слободян, скарбнички, Н. Фелик, орг. реф., О. Кушнір, культ.-осв. реф., Е. Вітрик, реф. мистецтва, М. Дзвінківська і С. Хархут, реф. госп., Е. Слободян, суп. опіка, В. Слободян, М. Гроздь і К. Шкорула, членки. До контрольної комісії увійшли: А. Рибка, Р. Курач і В. Гроздь.

У захисті

Союз Українок Франції відсвяткував у грудні м. р. ювілей артистки Ганни Совачевої. У ч. 3 „Н. Ж.“ ми подали звіт з цього свідомого нашого читачкам. Тепер поміщуємо враження артистки з її переїзду до захисту старих в Абондан у Франції.

Ще досить тепле проміння серпневого сонця заливало парк Абондан, коли наш автокар спинився перед його брамою. „Остання свідомка моя подорож скінчена!“ сказала я собі, коли зійшла з його східців. „Слідуюча може бути хіба тільки на цвинтар!“

Мій помічник, ввічливий пан Зінкевич тільки підсміхнувся на цю мою заввагу. Він же мав багато діла з моїми валізками й ніколи було йому застановлятися над значенням моїх слів. Обвантажений, пішов наперед, а я попленталась за ним.

В мої роки всяка зміна життя викликає хвилювання, а навіть переляк. Моє переселення з Парижу до Абондан було дуже ускладнене й без допомоги моїх молодших приятелів, п. Колянковської і п. Зінкевича я б собі не могла дати ради.

Що це таке, отой Абондан, що про нього стільки було балачок та сподівань? Гарний маєток, придбаний ІРО на приміщення осіб, старших 65 р. української та грузинської народності. Гарний будинок серед парку, де колишній господар, здається посол Мексико, приймав своїх приятелів-мисливців. Будинок двоповерховий з великими залами для прийняття й усіми життєвими вигодами. Довкруги великий, сьогодні запущений парк, що вміру віддалення від дому переходить у густий ліс.

З огляду на мою спаралізовану ногу та внаслідок загублених без моєї вини моїх „паперів“ я попала до захисту тільки завдяки незвичайно гуманному відношенню великого добродія Парижа пан-отця Глязберга. Він був такий ласкавий, що написав до управителя Абондан листа, прохаючи прийняти мене без потрібних документів.

Жовтень — це місяць книжки. Придбайте книжки жінок-письмениць до своєї бібліотеки!

На вечорі гагілок у Шикаго молоді дівчата вивели обрядові танки.

Вирозуміння великого гуманіста зробило своє. Та через спізнення я не одержала окремої кімнати й це мене на вступі дуже схвилювало.

Краса Абондан відразу полонила мене. Великий парк, що переходить у гущавину ліса, сліди зарослих травово алей, лавочки-ослони для тих, що гуляють у парку, переносять у далеко минулі часи, коли цей парк був свідком веселих кавалькад і прийняття. Наприклад алея тополь нагадує мені Україну й місто Бахмач, де я бачила подібну. Липова алея така густа, що йдеш нею неначе тунелем. Просто перед моїм вікном стоїть велетенський кедр, який переносить мене в рідні Карпати, в Підлюте, де я провела останні щасливі дні свого життя... Це дерево й п'ять осіб не обхопить кругом.... О, якби ці дерева могли говорити! Які чарівні, а може й страшні враження передали б вони нам!

Дім має всі вигоди. Гаряча і холодна вода, купелі, центральне ogrівання, електрика, радіо і т. д. Їжа теж добре приготована і смачно подана. Раз на тиждень бувають лікарські оглядини, ліки видають нам безплатно. Внутрішнім господарством захисту відає управитель. Людина дуже інтелігентна і доброзичлива. До того він, його дружина й дочка — мистці. Вчора саме я вперше почула концерт

у їх виконанні, за яке належить їм окрема подяка. Управитель добре грає на скрипці, дочка на челло, а жінка доповнює їх як піяністка. Для мене це насправді була несподіванка, коли я почула „Троймерай“ Шумана і ноктюрн Шопена так по мистецьки виконані...

Одним словом, старечий спочинок влаштований прегарно. Живи і дякуй Богові за кожен день! Що й роблю щиро... але (ми українці без цього поганого „але“ обійтись не можемо) і я знайшла тут теж своє „але“.

Людина мого віку, що не має вже сучасного й майбутнього — любить своє минуле, гордиться ним, живе ним. Кожен клаптик старого листа, вицвіла світлина, інколи навіть стара, заялозена коробка має для неї посмак прожитого щастя або горя. Поховати це в валізку або засувку чи виставити це на чужі, байдужі очі не кожен погодиться. А без цих реліквій свого минулого людина не відчуває себе дома, або якимсь перелетним птахом.

Тому й тут серед цієї краси й вигоди прагну свого кутка, де можна знайтись самому зі своїми думками та глянути в минуле. Особливо мені, що мала таке повне й цікаве життя й завжди каже, що „не одним хлібом живе людина“ Та може колись здійсниться і ця моя мрія...

Ганна Совачева

Рік праці Виховної Комісії

Виховна Комісія при СФУЖО зібралась дня 13. вересня після вакаційного відпочинку. Виявилась потреба переглянути те, що зроблено за минулий рік та подати намічені пляни.

Виховна Комісія створилась у серпні 1951, згуртувавши педагогів, виховниць і матерей. На чолі Комісії станула Надія Іщук, відома вчителька, а секретарювання перейняла педагог Тетяна Горашенко. На перших сходинах встановлено мету Комісії, що змагає допомогти українській матері у вихованні дітей в українському дусі та на засадах християнської моралі.

Праця Комісії перейшла декілька етапів. Першим був організаційний, що встановив схему діяння. Треба було випрацювати правильник, знайти перегляд виховних засобів у кожній країні, встановити в них виховну референтку. Ця праця вимагала широкого листування і безнастанного звязку з усіми виховними силами. Із нього виплинули й далші спонуки.

Виявилось, що виховні питання треба постійно актуалізувати. У першу чергу відповідними статтями в пресі. Для тієї цілі намічено ряд тем, що їх мали б членки Комісії та виховні референтки опрацювати. Започатковано збирання пресових вирізків на виховні теми.

Велику увагу присвячено праці над виховними можливостями. Деякі з них, як дитячі садки, світлиці, бібліотеки, театральні вистави, ляльковий театр уже давно відомі, тільки вимагають пляну, вказівок і поради. Другі видивгає само життя, як дитячі недільні сходи, суботньо-недільні садки. Окремо стоїть потреба іграшок із українською тематикою та оформленням.

Та головною напрямною Комісії — це праця над українською матір'ю. Вона в першу чергу потребує піддержки і поради у своєму виховному завданні. Бо її обтяження непомірне: поруч заробіткової праці всі домашні обовязки в новому й чужому середовищі. Отже й не дивно, що вона не може справитись із виховними труднощами та зберегти дитину від шкідливого впливу довкілля. В цьому повинні їй допомогти виховні чинники в даному поселенні. Виховниця Іванна Петрів опрацює „Гутірки з матір'ю“, що дадуть певні вказівки і поради.

Поважним завданням, що стануло перед Виховною Комісією є підготовка до виступу українок на конгресі Світового Союзу Матерей у 1953 р. у Брюсселі. Гаслом конгресу є „Виховна роля матері“. Комісія висунула дві теми. Перша з них — „Шлях україн-

ської матері-виховниці на рідних землях“ зясує важку боротьбу матері-українки за душу своєї дитини. Цей реферат опрацювала Юлія Писарева, вчителька і мати зі східних земель. Другий реферат повинен зясувати шлях матері-українки на еміграції та на новому поселенні. В тій цілі Комісія звернулася до ряду чільних матерей, лікарів і виховниць в різних країнах з проханням — зясувати свої спостереження й досвід у виховній діяльності. Зібравши матеріал, Комісія опрацює це в другий реферат.

Підготовка до Конгресу творить біжуче головне завдання. Далше намічено опрацювати методичні вказівки ведення дитячих садків, програму дитячих сходів, вказівки ведення дитячої бібліотеки.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Світлиця Союзу Українок

Домівка Централі перенеслася із свого довголітнього приміщення на один поверх вище й зискала через те більше кімнат.

Тут же рішила Окружна Рада СУА влаштувати світлицю для укр. жіноцтва Філадельфії. Щоп'ятниці вечором буде тут товариська зустріч для членок і нечленок. Окружна Рада подбала про розваги: столик для карт, бінго, газети й журнали. Дижурна членка Окр. Ради подасть кожної п'ятниці чай та смашні тісточка.

Голова Окружної Ради п. Анна Сивуляк закликає всіх жінок, що бажають мило провести вечір у своєму товаристві, завітати до світлиці СУА. Кожної п'ятниці о год. 6 ввечорі світлиця відкрита.

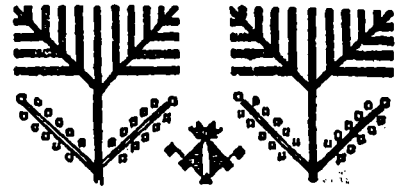
Зі срібного ювілею

Для 21-го червня святкували п-во Параскева і Степан Сахмани свій срібний ювілей. Несподіванку влаштували для них одружені діти. Зійшлася близька родина та пошанувала їх щирим і добрим словом. Не забули при цьому на народні цілі. Збірка, якою зайнялася Марія Форґач, дала 20 дол. Із того призначено 13 дол. на радіопрограму в Нью Йорку, а 7 дол. на „Наше Життя“. Додаючи ще 3 дол., пересилаю в цілості 10 дол. із срібного ювілею. Пелагія Малиновська

ЖІНКИ ГРОМАДЯНКИ!

Жінки в Америці довго боролись поки здобули право голосування і вибору. Це є найважливіший привілей у демократичній державі, тому не вільно жінками занедбувати свого права, бо ті що його занедбують, самі добровільно тратять те що здобули.

У день виборів, 4 листопада, нехай не буде ні одної українки громадянки що не віддала б свого голосу на кандидатів на президента, віцепрезидента, а теж членів Конгресу.

ОСІНЬ ПРИГАДУЄ . . .

Ми вже прочитали заклик у пресі про допомогу залишеним і знаємо, що осінь нам пригадує. Та ще не всі знаємо про те, який цікавий досвід перевів збірковий пункт „Мати й Дитина“ у Філадельфії. І як успішно вдалося цей клич перевести!

Голова збіркового пункту п. М. Чайківська переговорила з українськими купцями й попрохала дозволу поставити збіркову скриньку в кожній крамниці. Купці радо погодились на те, а Комітет „Мати й Дитина“ видрукував відповідні афіші. При тижневому закупі кожна господиня радо пожертвувала пушку товщу чи цукру. І вже в першому тижні збірка дала 300 ф. харчів.

Подумайте, чи не можна б цей спосіб перевести в Вашій місцевості? Усюди є наше купецтво давно- чи новоприбуле і всюди українські господині полагоджують там свої тижневі закупа. Комітет „Мати й Дитина“ радо вишле Вам свої афіші. Допоможіть припилювати цієї акції, що посилить висилку харчів до Німеччини й Австрії.

Різдвяна кампанія йде під гаслом допомоги для нашої дитвори. Там де йдуть заходи зберегти наше молоде покоління, де творяться садки і доповняльні школи, повинна спрямуватись наша допомога, щоб піддержати їх. Осінь пригадує це нам!

Комітет „Мати й Дитина“

М Я С И В О

Поміж різnorodними складниками, що виступають у нашому харчуванні — на перше місце висувається м'ясиво. Мясні страви дуже різnorodні, тому що маємо різні роди м'ясива та різні способи приладжування його. Цей харчевий продукт конечний у нашій відживі з огляду на білковину. Та одночас він є дорожчий, як інші і вже з огляду на те слід присвятити йому більше уваги.

Щоби м'ясо годилося до вжитку та підчас приладжування та підо впливом температури відповідно змякло, мусить тварина по забитті відлежати якийсь час у відповідних умовах. Загально кажемо, що м'ясо мусить „дозріти“, вилежатись. Це має велике значення, головне для того м'яса, що призначене до печення. Так, наприклад, м'ясо курки, коли спечемо її зараз по зарізанні, не буде ніколи м'якче. Тому таку курку слід тільки зварити, коли вже конечно спожити її зараз.

М'ясо, яке купуємо у продажі, вже є придатне до вжитку. Та коли б ми хотіли в якомусь випадку приспішити його „дозрівання“, найкраще послугуватись до цього квасом, напр. намочити в квасному молоці, або приправити оцтом (байцом).

Підготовляючи м'ясо — слід придержуватись таких вказівок:

М'яса не вільно намочувати довго в воді. Різні складники розпускаються навіть у зимній воді і м'ясо тратить свою відживну вартість. Зібрати тупою стороною ножа занечиснення з

поверхні м'яса і скоро сполукати його руками під біжучою водою.

Спосіб приладжування м'яса можна поділити на такі групи:

- а) варене,
- б) смажене у малій і більшій кількості товщу,
- в) печене,
- г) душене.

Мясні варені страви

М'ясо варимо у воді враз із кістками і городиною. Вода повинна бути легко посолена, щоби зберегти у мясних комірках якнайбільшу кількість складників. Мала кількість соли, розпущена в воді, вирівнює різницю тиснення всередині і ззовні м'яса. Та все ж таки певна частина соків переходить до води.

Навіть у зимній воді частина білка розпускається. — Коли вкладаємо м'ясо до гарячої води, можемо завважити, як білок стинається на поверхні, вкриваючи м'ясо білою верствою. І ця верства стятого білка утруднює дальший перехід соків до води. Т. зв. „шум“ на росолі, це власне кусники стятого білка і тому не слід його збирати, а залишити, нехай росіл зовсім звариться. Він осяде на дні, коли росіл відставимо з вогню.

Якщо бажаємо мати міцний росіл, тоді вкладаємо м'ясо (шинку, курку чи рибу) до зимної води (напр. для хворих). Одначе хворим на артритизм не слід їсти мясного вивару. Та коли нам залежить на соковитому м'ясі, тоді вкладаємо його в окріп (напр. шинку).

Якщо варене м'ясо подаємо зимне, то слід виймати його з росолу аж тоді, коли воно прохолоне. Треба, щоби мясна тканика втягнула відповідну кількість ріднини.

Варене м'ясиво подаємо також із майонезом. Це підно-

сить відживну вартість його і додає трохи м'явому смаку пікантності.

Дуже популярний серед вареного м'ясива — студенець. Він має таку саму відживну вартість, що й росіл, а вважається легкостварним (м'ясо варене!), якщо він із телятини чи дробу. Це є ства вигідна, бо можна її приготувати завчасу, а при цьому вибаглива, бо можна її приладити дуже естетично.

До групи вареного м'ясива входить теж паштет, хоча його приладження трохи відмінне. Паштет складається звичайно з кількох родів м'яса із додатком товщу та городини, чи булки. Це є теж ства високо-кальорична та коштвна, як через свої складники так і через витрату часу та вклад праці.

Деякі варені м'ясива приготвляються з легкостварною потравковою підливою (курка, телятина). Тоді заливаємо м'ясо лише малою кількістю води, щоби опісля цей вивар стався підставою до підливи. Розтираємо масло з мукою, заливаємо частинно гарячим виваром із м'яса, добре розмішуємо та заливаємо м'ясо, нехай раз закипить. Додаток підливи збільшує кальоричну вартість страви. Масло, розбите з мукою на малі кульочки, не обтяжує шлунку, отже така підлива легкостварна. Цієї страви вживають часто у харчуванні хворих чи виздоровців.

До підправи вареного м'ясива вживають у нас часто засмажки (язик у сирій підливі, флячки, телячі легені). Та тоді ця підлива тяжче стварна через засмажену муку.

Оттакі загальні засади варених мясних страв. В загальному вони значно здоровші, як смажені чи печені м'ясива і тому слід над ними застановитись та впровадити їх ширше до нашого стравоспису.

ЖІНКИ ВМІЮТЬ ГОСПОДАРИТИ

Це признание висловив шкільний комітет у Філіпсбург, Па, коли передав у 1944 році свою школу жіночому комітетові із довгом у 5.000 дол., а дістав її в 1949 р. без довгу й із 300 дол. надвишки.

Піклування ніг

Ноги у кожної людини до- сить напрацюються за день при стоянні та при ходженні. Не забуваймо, що ноги несуть усю вагу нашого тіла. Незнання деяких принципів піклування ніг приносить тяжкі наслідки.

При стоянні, а також і при ходженні людська нога має три точки опертя: 1) пята (головна точка), 2) внутрішня сторона ступні зараз же за великим пальцем та 3) зовнішня сторо- на ступні за малим пальцем.

Кістяк ноги у ступні склада- ється з багатьох кісток, які по- вязані між собою в'язами. Ці в'язи творять дуги, поперечну і поздовжню. Така будова ступ- ні робить нашу ходу пружною та легкою. Однак слід памята- ти, що невідповідне взуття сплющує дуги і це спричинює зчасом труднощі і біль.

Щоб захоронити ці дуги від сплющення, треба звертати вже з дитинства увагу на відповідне взуття. Черевика не сміють бу- ти вузькі та короткі; великий палець має лежати в одній лінії з внутрішньою стороною п'яти.

При сплющенні поперечної дуги маємо болі під пальцями на підодшві та мозолі в тих міс- цях, а пальці вивертаються більш нагору. При сплющенні поздовжньої дуги маємо болі в кісточці, в литках, часто аж у коліні, клубак та нижній час- тині спини. Ці болі збільшують- ся від довшого стояння й хо- дження. Більша вага тіла також погіршує цей стан. Як лікуван- ня вживають спеціальних вкла- док до черевика. Тимчасово по- легшують болі теплі та холодні напереміну купелі ніг. Вище положення ніг при лежанні дає добрий відпочинок, що треба робити кілька разів денно.

Анатомічна будова ступні найбільше нищиться в жінок внаслідок високих закаблуків. Закаблук не сміє бути вищий як 1 і чверть інча. При ношенні черевиків із високими закаб- луками приходиться до скорочення в'язів та м'язів у литках. Від цьо- го міняється також постава ті- ла людини: хребет у середній частині (а тим самим і живіт) посувається наперед, а в ниж- ній частині хребет випинається до заду.

На скорочення м'язів по- магають руханкові вправи: ста- ти на 15 інчів перед стіною, розставивши трохи ноги босо- ніж на підлогу. Перенести цілу вагу тіла на зовнішні краї ступ- нів та обпертись долонями об стіну. Не піднімаючи п'ят від підлоги схилитися рівним тілом наперед аж доторкнемося грудьми стіни. Повторити цю вправу 10-15 разів декілька ра- зів денно.

Брак гігієни ніг доводить не тільки до болів у ногах, але за- бурень організму людини, як болів голови, втоми цілого ті- ла, нервового подразнення, по- ганого сну, злого настрою, змученого і зморщеного облич- чя. Із чотирьох жінок — три терплять на болі ніг у тутеш- ній країні.

Подумайте, шановна читачко, над такими питаннями: Чи мо- жете ви вільно рухати пальця- ми в черевиках? Чи збиваєте свої черевика рівно на підод- швах і закаблуках (а може на я- кійсь стороні більше)? Чи ва- ші панчохи не замалі? (Панчо- ха повинна бути на пів інча дов- ша в пальцях). Чи носите чере- вика в добром стані? (Не но- сить старих, подертих черевик при домашній праці). Чи пра- гнете якнайскорше скинути че- ревики після цілоденної пра- ці? Чи можете без труднощів ходити одного дня в черевиках із високими каблуками, а дру- гого дня з низькими? Чи маєте тверду шкіру або мозолі на но- гах?

Всі ці питання вкажуть вам на те, що в вас є добрий стан або вже починається непра- вильна постава ніг. Не легко- важте собі того!

КРЕМИ

ЄВГЕНІЙ ЯНКІВСЬКОЇ
й інші косметичні вироби
можна набути в вирібні:
MONA LISA COSMETICS
Medical Building
312 Bathurst St.
Toronto, Ont., Canada

ПЕРЕД НАШИМ ДЗЕРКАЛОМ

Провадить Євгенія Янківська

Останньо в косметичному промислі сильно рекламують вітамінні креми. Чи дійсно вітаміни втираючи в шкіру дають такі гарні висліді?

Ганна Н.

Значення вітамінів для вдержання рів- новаги нашого організму таке велике, що брак їх спричинює — коли не по- важні захворювання — то вже напевне забурення. Тому дуже важно прийма- ти вітаміни в харчевих продуктах вну- трішньо, але треба втирати їх і в шкі- ру, головню т. зв. шкірні вітаміни.

Одною з найважливіших шкірних віта- мін — це вітаміна F. Приміняють її при шкірі, що лушиться, а також при сухій, що склонна до зморщок. Ця ві- таміна помітна також при випаданні волосся. Якщо хто терпить від назва- них вгорі недочет, той повинен жа- дати кремів, на яких виразно зазначе- но, що обіймають вітаміну F.

НЕДОРУЧЕНІ ЧИСЛА „НАШОГО ЖИТТЯ“

В місяці вересні 14 примір- нів журналу „Наше Життя“ вер- нулося через те, що передплат- ниці змінили адресу й почта не могла їх доручити.

Не зважаючи на те, що по- новна висилка цього ж примір- ника разом із оплатою звороту виносить 10—12 центів, перед- платниці пишуть жалісні листи, що числа чи чисел „Н. Ж.“ не дістають.

Адміністрація „Н. Ж.“ на- правду докладає усіх зусиль, щоб всі адреси були впорядко- вані, але що діяти з передплат- ницями, які знаючи заздалегідь про зміну адреси, (бо чейже ні- хто нагло не змінє помешкан- ня) не потрудяться вислати почтівки з повідомленням.

Кожна зміна адреси коштує 10 ц., які можна вислати пошто- вими значками. Але навіть, ко- ли значки під рукою нема, то треба таки повідомити адміні- страцію „Н. Ж.“, подаючи ста- ру й нову адресу.

Будемо вдячні за співпрацю.

Адміністрація „Н. Ж.“

Адресувати:

Our Life, 866 N. 7th St.
Philadelphia 23, Pa.

Українська вишивка

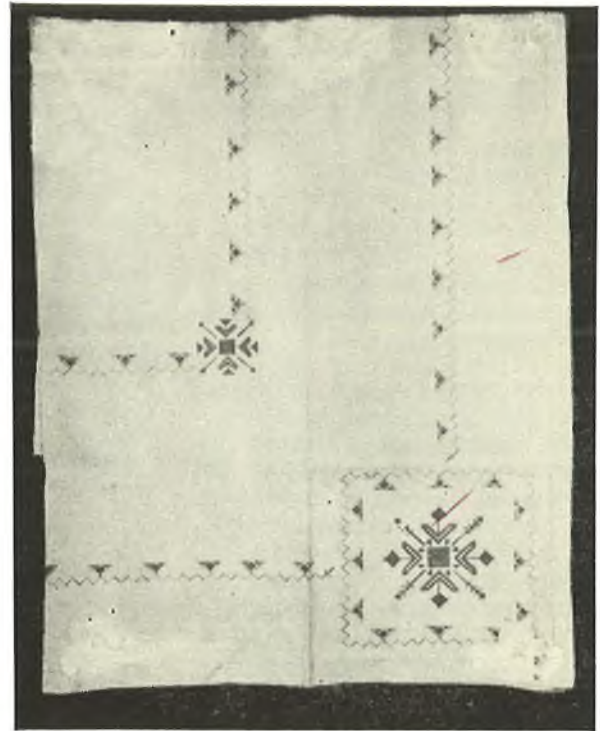

ВИШИВАНА СКАТЕРТЬ

Всі українські господині, що влаштовують тепер свою домівку, хотіли б придбати вишивану скатерть на святкову нагоду. Бо й справді, як гарно було б застелити Різдвяний стіл своєю рідною прикрасою! А коли хочемо мати її в тому часі, слід уже тепер почати роботу.

Підбираємо не надто працювятий взір, що все ж гарно розложений і сполучений. Чотири великі квадрати по рогах скатерті, а чотири менші уложені в прямокутник на поверхні стола. Мотиви лучені між собою зикзакуватим стібом та малими трикутничками.

На матеріал годиться біла панам або полотно відповідної ширини. Добре також підобрати готову обрублену й обмержану скатерть, яку можна дістати у крамниці. Тільки тоді вже треба підкладати до вишивання канву, бо при купних скатертях важко числити нитки.

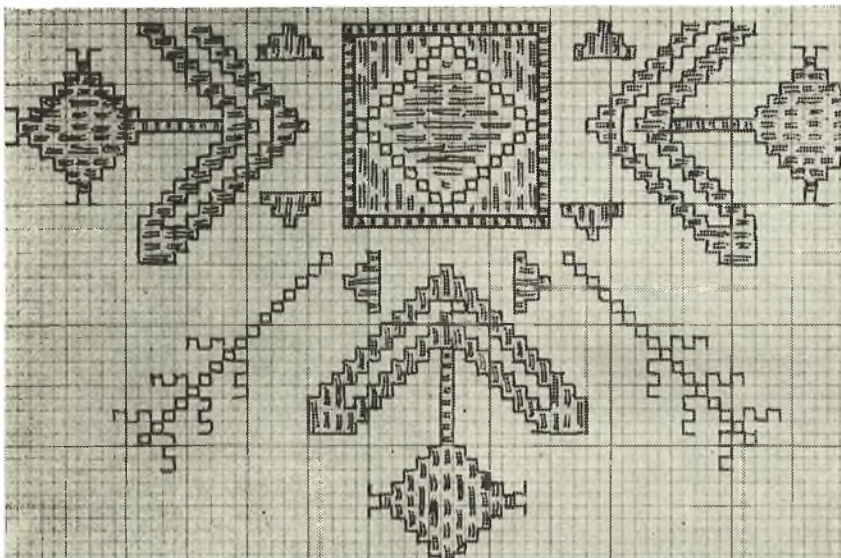
Вже появилсь казочки й віршики з „Нашого Життя“

СОНЯШНІ ДНІ

Упорядкувала Марія Юркевич

Ціна 30 центів

Замовляти в Централі СВА

Взір із Поділля

Приміненний взір походить із Клембовки, Вінницької області на Поділлі. Виконаний настилуванням і стебнівкою. На рисунку поданий напрям настилування, повздовжний або поперечний і цього слід придержуватись. Особливо цікаво виповнені більші площини: тоді вишивальниця ділить простір на „чисниці“ по дві або по три нитки і в числі постає настилувана шахівничка. Це виведено особливо вміло на крайніх чотирикутниках, що уявляють собою квітки.

Краски вишивання слід добирати лагідні, молодні. Контури виведені брунатним ч. 433, квіти синім ч. 898.

Росіл із курки з галушками

Потрібно:

- 1 курка
- городина — 1 морква, петрушка, салера, цибуля

На галушки:

- 1 куряча печінка
- 1 ложочка масла
- 1 яйце
- 5 ложочок крупок (грисіку)
- 1 ложочка муки
- 1 ложочка січеної зеленої натини з петрушки

Почистити курку і розібрати її на кусники. Почистити городину. Залити курку водою, посолити і поставити нехай закипить. Коли готова, наділяти росолу стільки, скільки потрібно, щоб заварити галушки.

Втерти масло з жовтком, додати туди посічену печінку і петрушку. Вбити білок на шум, влити його до масла і вкинути туди крупки і муку. Тоді легенько вимішати і лишити принайменше на пів години, щоби постояла. Заварити росіл у ринці і вкидати ложочкою малі галушки. Варити прикриті на легкому вогні, повертаючи їх на оба боки. Коли м'які — подавати росіл.

До курки подається м'ята картопля і хронова підлива.

Качка з яблуками

Потрібно:

- 1 качка
- 2 ф. яблук
- 3 ложки товщу

Качку помити, почистити, посолити. Яблука почистити, покряяти на чвертки. Начинити качку яблуками і зашити. Вложити качку на добре нагрітий товщ, а яблука що не ввійшли до качки, вкинути на товщ. Пекти зпочатку на 400° впродовж пів години. Коли яблука мало соковиті, підлива висмажиться, а качка зарум'яниться, тоді підлити трошки води. Качку середньої величини пекти далі на 350° впродовж двох годин. Вибрати на полумисок. Підливу перетерти через ситко і полити ним качку.

Вепровина з городиною

Потрібно:

- 1 ф. вепровини від шпикки
- 2 ложки муки
- 2 ложки товщу
- 1 ф. мішаної городини (капуста, морква, салера, паприка, петрушка)
- ½ ф. сухого гороху
- ½ ф. помідорів
- сіль, перець.

Вепровину почистити, покряяти на кусники, обтачати в муці, посолити і підсмажити рум'яно з обох сторін. Городину почистити, покряяти у пасочки, підлити трошки води, додати м'ясо і зварити до м'якості. Горох намочити на ніч, зварити, перетерти, додати до городини. Помідори зварити, перетерти і також влити туди. Все разом добре вимішати, додати соли і перцю.

Подаємо з вареною картоплею.

Сирівка з капусти

Потрібно:

- ½ головки солодкої капусти
- ½ шклянки квасної сметани
- 1 ложка дрібно січеної цибулі
- 2 ложки дрібно січеного зеленого кропу
- 1 ложка червоної паприки, покряяної в пасочки
- 2 яблука
- сок із 1 цитрини

Капусту почистити, дрібно пошаткувати, посолити, добре вимішати і залишити на ½ години. Видушити її. Яблука почистити, пошаткувати на яринній терці і вимішати всі складники разом. Виложити до салатирки.

Приготувати на кілька годин перед подаванням. Дуже добра до м'яса.

Накпляк із капусти

Потрібно на 4-6 осіб:

- 1 головка капусти
- 1 ложка товщу
- 1 ложка січеної цибулі
- 6 гірнок білого хліба
- 2 ложки масла
- 4 жовтка
- 4 білка
- 1 ложка тертої булки
- товщ до вимашення форми
- 2 ложки масла

Капусту почистити і зварити не зовсім м'ярко. Вибрати, прохолодити, посікти. Цибулю легко підсмажити. Хліб на-

мочити й видушити. Масло розтерти, додаючи по одному жовтку. Додати всі складники і білка, вбиті на шум, сіль і легко вимішати. Вимастити форму маслом, посипати булкою і виложити масу.

Варити в іншій посудині з киплячою водою 45 хвилин від хвилини кипіння. Виложити на полумисок, полити розтопленим маслом. Можна подавати з підливами, помідоровою або грибовою.

Овочева сирівка

Потрібно на 4-6 осіб:

- 1 помаранча
- 2 грушки
- 2 банани
- ½ ф. винограду
- 1 яблуко
- 2 бросквині
- сок із цитрини
- цукор
- 1 шкл. солодкої сметанки

Частинки помаранчі покряяти. Яблука, грушки і бросквині почистити і покряяти у ласочки. Банани покряяти в кружки і вийняти зернятка. Додати сок із цитрини і цукор до смаку. Вимішати. Залишити у холодильні на кілька годин перед подаванням. Подавати з битою сметанкою.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

В неділю, 24. серпня, зійшлися членки 29 Відділу СУА і теж знайомі п. Марії Липської до ново-купленої її хати, щоб побажати їй добра, щастя й успіхів на новому місці, а також, щоб вшанувати її за працю для нашого Відділу СУА і в громаді. П. Липська відома як дев'ятиматорка і з роль в українських театральних виставах. Вона теж радо віддавала свій час і труд для збірок і колядування на українські народні цілі. У місцевім Злученім Комітеті довгий час була скарбничкою. У нашім відділі Союзу Українок була головою 6 років, а тепер виконує обовязки рекордової секретарки.

Уряд Відділу СУА подбав про дарунок на пам'ятку і про смачну перекуску.

З цієї милої гостини висиласмо 36 дол. — 20 дол. на Фонд „Мати й Дитина“, а 16 дол. на пресовий фонд „Н. Життя“.

Марія Колісник, фін. секр.

БУРЯК

Є нас тут на полі
Бураків доволі.
Ростемо рядками
Накриті листками.
Жемчужні росинки
З листочка звисають
Люди солоденький
Цукор витискають.

„СТРАШНЕ Й СМІШНЕ”

Матуся запалили в кухні газ і поставили на вогонь горщик із Галинчиною кашкою. Галинка просить: — Матусю, розкажіть щось веселе!

Матуся розповідають: — Ось, бадиш, у нас є газова кухня. Черкнеш сірника або крутнеш — паф! — і вже вариться. Але на фармах, де газу немає, кухні інакші: мають зверху залізну плиту, а нижче дві грубки, — одну на те, щоб туди підкласти дрова або вугілля, а з другої вигортають геть попіл. Ця друга грубка так і називається „попельник“. В Україні, де я жила маленькою, по більших містах теж варять на газі, а по селах палять дровами в мурованих кухнях з грубками і попельниками.

От, я раз ходила по кімнаті та й скортіло мене погратись попелом. Я вложила руку до попельника, а там сиділа мишка. Вона пустилась утікати, з розгону вскочила в мій рукав, побігла по руці аж до рамени і впала за пазуху. Тут почала швидко-швидко бігати. Я чую: мене щось легко дряпає і лоскоче по животику та на плечах.

— Ой, мамо! Тут щось є! — я крикнула і показую пальцем на груди.

Мама не розуміли, що може в грудях бути, вхопили мене на руки та й ненарошно притиснули мишку. А мишка запискотіла: пі-пі-пі!

Вже мама знали, що сталося і як нас обидвох рятувати, мене й мишку. Мама миттю розв'язали мій поясок, а мишка з-під сорочечки хляп! — та й упала на підлогу. Я налякалась мишки, а мишка мене. Я втекла до мами, а мишка стрибнула в куток і пропала. Таку дивну пригоду мали ми обидві, мишка й я.

Ось що розповіли матуся Галинці. А Галинка щиро сміється й каже: — Тоді було страшне, а тепер смішне!

Р. Завадович

ПРОЩАННЯ З ЖУРАВЛЯМИ

Журавлики-журавлі
Закурликали в імлі:
„Кру-кру” — заячали
Рідну землю прощали.

— „Журавлики-журавлі!
Кличуть діточки малі, —
Гей, щаслива дорога,
Хоч далека й розлога!

Журавлики-журавлі
Принесіть нам на крилі
Весну гожу до хати —
Ми вас будем чекати!”

Роляник

ОСІНЬ

Йшла межею тиха осінь
Край ріллі,
Срібні ниточки лишила
На стерні.

Прийшла осінь у садочок
Відпочить,
Стала яблочка на гілці
Румянить.

Пішла осінь погуляти
В темний ліс,
Стало листя золотіти
У беріз.

Постелила іней осінь
На муріг,
Ой упаде незабаром
Перший сніг.

Ніна Мудрик

ВІТРЯНО

Розбурханій вітер
по полю гуляє,
лозини та квіти
додолу схиляє.

Й крилами махають
старі вітряки;
— Ми любимо вітер,
намелем муки!

Пловці підіймають
на човна вітрила.
— Ми з рибної ловлі
вертаємось зараз
Ти, вітре, міцній,
надувай паруси,
з багатим уловом
наш човен неси!
— Ой, вітряно нині, —
малеча радіє, —
запустим до хмар
паперового змія!

І вітер готовий
вступити до гри,
і змії паперовий
летить догори!

Наталя Забіла

НА ГОРОДІ

На городі весело
Крутяться колесами
Молодята-юнаки,
Сгірочки й буряки.

— Не підходь, не заважай,
на городі урожай.
Грає скрипочка у полі,
У танок пішла квасоля,
А за нею пастернак
Вже і так, вже і с'як.

Шамотіла бараболя:
— Як танцює ця квасоля!
Я хоча і не старенька,
А не вмю так дрібненько.

— Ну, тоді давай удвох,
Каже їй старий горох.
Танцювала у долині
З кавунами жовта диня,
А у затишку удвох
З бараболею горох.

Хай живуть мої онуки,
Дам же лиха закаблукам.
Підкрутивши сивий вус,
У танець пішов гарбуз.
— Не підходь, не заважай,
На городі урожай!

ЖУРАВЛІ ЛЕТЯТЬ

Коли наближається зима, деякі птаці залишають наші рідні сторони — відлітають на південь, у вирій, тобто в тепліші країни. У вирій летять і ті птахи, що живуть у Канаді й Америці, і ті, що в Україні, і скрізь, де настає холодна зима. Але, ці крилаті вигнанці так вірно кохають свій рідний край, що як тільки настає весна, вони разом з нею вертаються з вірю додому.

Як я був малий хлопець, то нераз бачив, як над полями й лісами України високо під хмарами летіли великі громади бузків, диких гусей або ключі журавлів. Журавель — то великий болотяний птах. Має попелясте пір'я, високі ноги, довгу шию і дзюб, міцні крила.

Одного осіннього дня я почув десь з-під хмар журливе курликання: кру-кру! Мій старший брат показав рукою на небо: — Дивись, летять журавлі! Та ще й ключем... Я підняв голову і побачив два ряди птахів. Ряди були рівні-рівні і сходились клином. Це і був ключ.

Брат зрадив: — Сьогодні ввечері я піду на ставище підглянути, де ночують журавлі. Я мав велику охоту також побачити нічліг журавлів, але хто хотів би такого малого парубка брати вночі на поле! Брат домовився з сином сусіда, і під вечір обидва пішли за село. Я мусів задовольнитись тим, що на другий день брат розповів.

— Ми знали, — казав брат, — що журавлі найрадше сідають на нічліг за лісом, де був колись широкий став. Там і багна і кущі і ніхто їх не полохає. Поки смерклося, ми прийшли на ставище і сховались у лозині. Стемніло... Нараз над нашими головами сильно зашуміло. То один ключ журавлів опустився з повітря на багно. За хвилину з'явився другий і третій ключ. Журавлі приземлювались тихо, було чути тільки шум крил і плюскіт води, коли який журавель попадав ногою в багнюку.

Згодом деякі птахи стали злегка відзиватись: кру-кру. Часом ми чули і цвірінкання, мов би між журавлів попався великий горобець. То були молоді журавлики, що ще не вміли крукати. Один молодий журавель цвіркнув недалеко нас так голосно, що в нас аж мороз пішов поза шкіру...

Ми чули вухом, що журавлі ходять по ставищі, Деякі птахи простували

крила, але було так темно, що ми нічого не бачили.

Нараз на краю лісу бабахнув постріл. То був певно мисливий, що вийшов на засідку. Перелякані журавлі всі до одного піднялися на крилах і полетіли. Від помаху крил зробився такий вітер, що в нас мало не позлітали з голів капелюхи. Отак нічний мисливець не дав спокійно переночувати втомленим журавликам...

Ми ще трохи почекали та й пустились додому. Над нашими головами час-до-часу розлягалось тужливе „кру-кру“. То пролітали дальші ключі журавлів.

— До побачення, милі журавлики! Скоро вертайтесь і принесіть весну гожу на своїх широких крилах!

За К. Г. — Р. З-ич.

БОЯГУЗ ПАНАСИК

Всі називають малого Панаса боягузом — і старша сестра Мартуся і навіть малий Івась, що ще добре бігати не вміє.

Часом ранком вийде Панас на вулицю і побачить kota дядька Івана. А кіт такий чорний та ще й із зеленими очима! Як же не боятись його? Такий відомський!

Частенько бігає Панас до Миколи побавитись. Ох, коби Миколина хата була близенько! А то треба перейти роздоріжжя, а там край дороги кущі — чорний бузок, що в нім „чортик“ любить сидіти, як чув десь Панас.

Іде наш Панасик до Миколи, а коли переходить роздоріжжя, йому робиться гаряче, лячно, і тоді давай бігти! І так вбігає Панас у Миколину хату задиханий, промовить ледве „Слава Ісусу“ — далі годі — не ввидобуде слів зі страху.

Сміється бувало Микола, хоч і молодший на цілого пів року від Панаса — та й „боягузом“ назве. Не знає Микола, що вночі на роздоріжжі відьма на міглі їде. Де йому все це знати! Але Панасик знає! А як ніч приходить і Панас ляже спати, тоді з голівкою

вкривається. Так чомусь страшно, як лампу загасять! І частенько чує Панас, як мама на „добраніч“ цілуєчи його, „боягузом“ назве.

От такий то був наш Панасик.

Одного вечора вже засинав Панас, як почув він розмову тата з дядьком Іваном, що прийшов до них. Розказував дядько Іван, що більшовики-енкаведисти в село прийшли — може двісті, а може й більше, а завтра ще більше прийде, всі озброєні! Слідкувати мають за повстанцями, за військом УПА, що за селом у ліску кривається. Як дати знати в ліс, бо ж села стережуть енкаведисти! Дядько Іван і тато довго шептали один одному, та видно не знайшли рятунку, бо дядько Іван на відхіднім сказав: „Нехай Мати Божа стереже наших хлопців у лісі!“ Тато довго молився та втомлений по цілоденній праці — заснув.

Тихо стало в хаті. Затихло надворі, більшовики заснули по хатах, столах, лиш їхні стійки стерегли села.

Не спалося тільки Панасові. Він, цей боягуз, відкритими очима дивився в темну ніч і думав, думав, як дати знати нашим повстанцям.

Темрява прикрила Панасика, що босий, одягнений лише в батьків піджак, задніми дверима вийшов із хати. Садом попри порічки, а там попри ліщину поповз малий Панас. Далі притулившись до високої межі повз у бік ліса.

І от уже близенько до ліса та тут голос: стій!

Панас тремтячим голосом промовив: — То я, Панас, я до командира, до дядька Михайла!

— Ах, це ти, Панас-боягуз! — пізнав його молоденький Степан, син дядька Михайла, що саме на стійці стояв. Повстанець Степан взяв Панаса за руку і провів аж до другого стійкового. Так один одному передавали Панаса, аж довели його до дядька Михайла.

Дядько Михайло сидів похилений над мапою, при світлі свічки у землянці. І розказав йому Панас, що в селі більшовики, може двісті, може більше, мають вислідити повстанців і розбити їх.

— Над раном — як сонечко пробудилося, не побачило вже більше більшовиків-енкаведистів у селі. Бачило лише порозкиданих більшовицьких трупів. І бачило відходячих повстанців, обвантажених харчами, якими люди обдарували їх.

Бачило ще сонечко крізь віконце, як тато цілував малого Панаса і чуло золоте сонечко, як тато казав: Ти не боягуз, Панасику, — ти герой!

Г а л и н а

Вже вийшов заходами СФУЖО 1. випуск матеріалів для дошкільця

„ВЕСНА“

Вірші, оповідання, пісні, гри, забавки

Впорядкувала М. Юркевич

Ц і н а 5 0 ц.

Замовляти в Централі СУА

UKRAINIAN WOMEN'S DRESS XVII-XVIII CENTURY

by MILDRED MILANOWICZ

Illustrated by ANTON MALUCA

Researchers in the field of Ukrainian costume, some recently arrived in this country, speak with fond memories of the "Evenings of National Costumes"—historical fashion shows held annually in Western Ukraine before the out-

same cut and in the same striped grey-and-maroon floral patterned cloth as was painted in the portrait of Polkovnik Paliy's Wife (around 1699), hanging in the

married women in many parts of Ukraine up until World War II. They were often several yards in length, hand woven, often with elaborate gold or white shadow-patterned ends, and had a centuries-old-history: the more intricately wound and styled the headpiece and the longer the flowing ends, the more wealthy, respectable and dignified the matron wearing it. Called a "kybalka," the headdress took various forms and was oftenest seen up until a few decades ago as a "chipetz", the almost-compulsory hair-cov-

Figure 1

Figure 2

Figure 3

break of World War II. For these annual displays provided many concrete links with the historical past of Ukraine. Costumes for the shows were barely begged from their owners, who often had to be persuaded at some length to dig up the family heirloom chest of carved wood in which these treasures had safely reposed in its earthly vault through World War I. Thus, from the family coffer of a Ukrainian peasant family in Bucovina, there came to light an exact replica of the outer cloak, called "Kozhukh", in the

Tarnovsky Museum in Chernihov, (fig. 3). The cloak in the portrait, painted in the two-dimensional "icon" style, and showing the dress of that century, bore resemblance to the dress of the former Princely era. The above-mentioned peasant's treasured kozhukh, had the same cut and pattern as its 17th century prototype, although probably of more modest material.

The portrait of Paliy's Wife shows a headdress of an intricately woven scarf. Such headdresses of white linen were still worn by

ering of a married woman. Later-day fringed woolen kerchiefs became elaborate turbans, utilizing "kybalka" technique of winding.

The same headdresses were recorded in sketches made during the latter part of the 18th century by Alexander Regelman, (a German historian and army engineer who spent the better part of his life in Ukraine), who copied the dresses of Ukrainian women from all social levels. From these sketches, copied above, we know what the Ukrainian noblewoman, the middle class townswoman and the

Figure 4

Figure 5

Figure 6

peasant woman were. Figure 2 shows an elderly matron of a ruling Kozak family of nobility. Her headdress is fashioned from the usual white scarf, with lengthy embroidered ends. Over a dress of rich brocade, she wears a long sable-trimmed coat of softly-tanned lamb skin, dyed a bright color and fitted at the waist. Almost 200 years later, a similar type of fur coat, in cruder cut, was still worn by Ukrainian peasants. The lady in figure 2 wears a muff to match her coat.

Figure 1 shows a younger matron of noble family with a headdress typical of another region. She wears the usual wealthy woman's dress, consisting of a thin white round-necked blouse, covered with a short corselet of velvet or brocade, laced in front, and a long skirt over several petticoats. Her whole silhouette gives her the look of stately "monumentalism" so dear to Ukrainian painters' hearts. The moire material of her skirt and the brocade of her fur-lined kozhukh, copied from French materials, were nevertheless, manufactured in Ukraine. Her muff is of fashionable sable. Her headdress, although of richer material and longer, is identical with the headdress of the peasant women of her day.

Figure 4 pictures a young unmarried girl of the nobility, while figure 5 shows a townswoman of the same day. A portrait of Mag-

dalene Mazepa, mother of the famous Hetman Ivan, wearing this same type of dress of the Kozak era, as the lady in figure 5, hangs in the National Museum in Kharkow. She, although of the Ukrainian nobility and boasting a family crest, wore the same identical outer garments as the townswoman in figure 5. The coat was long-sleeved, wide skirted, fitted at the waistline and had shawl-collar and cuffs, often of contrasting material. The coat of the noblewoman, however, is of moire, whereas the material of the townswoman's coat is poorer. Both wear simple white blouses, laced corselet, and have long skirts—one of brocade, the other of plain material covered with an apron. Both wear fur hats, called a "Korablik" because of its similarity to a boat—one of fine fur and velvet, the other of caracul and simple cloth. The two girls from two different social levels wear the same cut of clothes, but of different cloth. The korablik, incidently, was still worn up to the recent war in some sections of Ukraine. Etiquette of the Kozak era demanded that winter or summer, indoors or out, a lady could not appear in public without her headdress and seasonable outer coat.

Interesting to note are the necklaces worn at this time. They were usually of coral, although some portraits show pearls worn

then, and the number of strands never exceeded three. In addition, a cross or medallion, simple or elaborately gem-studded, according to their wealth, was worn by the ladies, sometimes attached to the corals, or on a fine chain.

The young peasant girl pictured in figure 6 wears the still-traditional round-necked blouse having the full, long sleeves, sparsely embroidered in an over-all, geometric design, matched by the design edging her white under-skirt. Her double overskirt-plakhta—woven in the beloved square pattern, is still worn today, as part of the Ukrainian national costume although few own an authentically hand-woven one today. Her short corselet has given way in modern times to a hip-length, sleeveless "Zhupan." Pictured with only a small spring of flowers in her braided hair and wearing only a few ribbons, the peasant girl of the 17-18th century nevertheless wore an elaborate, flowered headdress and many ribbons on holidays, as they do to present times.

Americans of Ukrainian descent have long been familiar with the Ukrainian peasant costumes and even with the Kozak military dress on the stage. "Echoes of Ukraine" offers the first opportunity to depict on the American stage the dress of Ukrainian women of the Kozak era.

Courtesy of UYL of NA

СОЮЗ УКРАЇНОК ФРАНЦІЇ

Еміграція українців до Франції не була масова та тривала довгі роки. Першими поселились там колишні вояки і старшини армії УНР. Пізніше вливались туди уродженці захід України, що шукали заробітку. Обі хвилі еміграції привели з собою невеликі гурти жінок. Розсіяні по цілій країні, придулені боротьбою за існування, вони не могли об'єднатись у своє товариство. Щойно по закінченні війни, у 1946 р., настала відповідна хвилина. Тоді постав Союз Українок Франції.

Перші кроки товариства не були легкі у нашому суспільстві, що не привикло до жіночої організації на цьому терені. Та згодом членки СУФ перемогли своєю активною жертвенністю це упередження. — Кілька виступів на чужому ґрунті також допомогло. Союз Українок Франції став членом Українського Центрального Громадського Комітету у Парижі, що гуртує представників усіх організацій. Дальша праця приєднала організації нових членок з-поміж українок Парижу. Навязано звязки з впливовою французькою жіночою організацією „Юніон Фемінін Сівік е Сосіаль“ Врешті участь у конгресі Світового Союзу Матерей у 1947 р. показала, які можливості має українська жінка у Парижі.

Союз Українок Франції переходив різні етапи своєї організаційної праці. Багато перешкод внутрішнього і зовнішнього типу прийшлося йому перебороти, та у висліді товариство опирається на ряді досвідчених одиниць, що ведуть його вправно і сміло. За товариством є моральний капітал, довгих шість літ громадської праці. Коли згадати лише почини останнього часу, треба вчислити співпрацю при Базарі М. М. М. у 1951 р., ювілей Ганни Совачевої та музично-вокальний попис молодих та-

лантів у Парижі. Не бракувало й труднощів. На початку ц. р. влада розв'язала товариство із формальних причин. Та завдяки завзяттю членок удалося його відновити.

На чолі СУФ станула тепер п. Ганна Сапрун, відома зі своєї громадської праці в краю. До управи СУФ увійшли такі члени: О. Гораїн, Я. Матла, М. Мазур, І. Винників, Н. Гладій-Трухла, А. Пастернак, Н. Коваленко, Н. Очеретна, Н. Зінкевич, а до контр. комісії — Ю. Мельникович, А. Кульчицька, М. Кобрин.

Недавній заклик управи повідомлення, що СУФ намітив урухомлення низки справ. Напрямні організаційні, культурно-освітні та звязків заповідають широке розгорнення праці. Та найцікавіше з того повідомлення про основні збори Філії в Лянс, що сталося за починком централі в Парижі. Перший крок для охоплення жіночих гуртів, розкинутих по Франції, вже зроблено.

Нещодавно Союз Українок Франції включився в сім'ю організованого жіноцтва, вступаючи в члени СФУЖО. Цей крок скріпить наші ряди та приведе всіх нас ближче до наміченої мети.

КОНФЕРЕНЦІЯ РІВНОЇ ПЛАТНІ

У квітні ц. р. відбулася з ініціативи Департам. Праці в ЗДА конференція представників різних заінтересованих груп у справі рівної платні жінок і чоловіків. Тому що становище представників було розбіжне, конференція вибрала комітет, що має в дальшому опрацьовувати це питання.

НА ЦІЛІ СФУЖО СКЛАДАЄ

Оксана Генгало 5 дол. і кличе на таку суму пані Юліяну Бак-Бойчук і Ніну Сеньків, з Філадельфії, Па.

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО!

Провід СФУЖО з радістю вітає ще одного нового, з черги одинадцятого дуже цінного члена: Союз Українок Франції, який зголосив своє вступлення до великої, весь світ обіймаючої нашої родини.

Париж де має свій осідок СУФ, все був, і досі є, центром наукового, містечкового й культурного життя не тільки Франції, але й цілої Європи, до певної міри всього світу. В Парижі маємо тепер теж центр духового європейського українського життя на еміграції. Мати в тому центрі відповідну гідну репрезентацію й цінного співробітника є справою великої ваги не тільки для СФУЖО, але для всего українського жіноцтва, для всієї української громади. Тимто сердечно вітаючи нашого нового цінного члена, щиро бажаємо Проводові СУФ, зокрема Голові її, А. Сапрун якнайкращих успіхів в їхній відповідальній праці. Бажаємо поширення діяльності СУФ по всій французькій країні для користи й слави всієї української нації.

Щастя Вам Боже у Ваших гарних починах!

Олена Кисілевська

ВІСТКИ ФЕДЕРАЦІЇ

Канцелярія СФУЖО розіслала заклик до преси у справі збірки вишивок та писанок на Базар у Парижі, що відбудеться в листопаді ц. р. Прохаємо прочитати цей заклик на найближчих сходах та заохотити членок до висилки пожертв на вказану адресу. Український станок на Базарі М.М.М. сподіється піддержки всього українського жіноцтва.

Нещодавно розіслали ми нашим централіям реферат Ірини Пеленської, Сидней, Австралія, п. н. „Наші діти і чужина“. У своїй праці авторка, педагог і громадська діячка, розглядає проблеми теперішнього виховання та встановлює їх причини. Припоручаємо призначити окремі сходи для відчитання цього реферату та для дискусії над заторкненими питаннями.

Чому так сталося?

(Голос у дискусії)

Стаття О. Сулими „До програми СФУЖО“ викликала досить жваву дискусію та на жаль участь у ній взяли лише наддніпрянки, а мусіли б заговорити у цій справі українки з західних земель. Що ж, прошу слова й я — ще одна наддніпрянка!

П. Сулима цілком слушно зауважує, що у СФУЖО працює дуже мало жінок-наддніпрянок, цілком справедливо уважає це великим недоліком. Єдиною причиною такого явища вона вважає „інертність і законсервованість, що їх виробила практика жіночого руху в передвоєнній Галичині“, а СФУЖО нібито цю практику продовжує.

Мало нас у жіночих організаціях — це на жаль так, але чому?

У центрах окремих країн у свій час найбільш чисельна еміграція була в Німеччині, де зійшлися в спільній недолі українки всіх земель. І коли у самих початках цього співжиття виникла потреба творення української жіночої організації, ініціаторки були певні, що все живе й творче, жіночі сили, яким не на словах, а на ділі дорога доля України й поневоленого в ній люду, візьмуть участь в роботі цієї організації. Але дехто — з дійсно високоартістичних інтелектуально і національно одиниць, не знаючи ще, чи виявиться та „інертність та законсервованість“ у роботі, на першому зїзді у грудні 1945 р. поставили себе активно поза організацією. А шкода! Можна б було спільними силами здійснити всі ті ідеї, про які мова йде аж тепер по 6 роках існування організації.

Та це були одиниці. Величезна ж кількість наддніпрянок стала тоді активно до роботи і, як пише п. Жук, „не боролися за перевагу тих чи других, а як вояки, ставали в ряди всі й працювали“. Багато з них самі були ініціаторами творення делегатур ОУЖ в таборах і містах і стали на їх чолі. Невже всі вони згубили свої обличчя і не дали свого вкладу в роботу? Не вплинули на стиль цієї роботи? Сімдесят дві делегатури у всіх зонах Німеччини творили поважну об'єднану силу всіх жінок. „Громадянка“ відзеркалювала їх роботу, а тематика її та імена співробітниць свідчать про велику активність наддніпрянок. Вже здійснювалася та „психологічна соборність“, поглиблення якої ми всі так прагнемо й тепер.

Та, розсіявшись по всіх країнах,

українське жіноцтво взагалі, особливо наддніпрянське, (бо воно більше згубило морально й матеріально) взялося за влаштування й забезпечення свого родинного життя в нових умовах і в організації не йде.

Коли додати до цього ще одну категорію наддніпрянок — „всебічно розвинених, з кругом інтересів, який ні в чому не поступається чоловічому“, що вважають нижче своєї гідності працювати в жіночих організаціях, то стане ясно, чому нас так мало у всіх клітинах СФУЖО.

Далі п. Сулима пише: „у СФУЖО маємо одну виразну тенденцію: культивування ідеалів, поглядів, уподобань, навичок жіноцтва українського заходу“. Якщо й є така однобічність, то це не культивування, а скорше толерування уподобань більшості (бо нас там мало), а в ніякому разі не тенденція. Головна управа СФУЖО завжди була свідомо конечности „психологічної соборности“ і в цьому напрямі працює. Коли при перших виборах увійшла до Гол Управи тільки одна українка зі східних земель, то при других є їх уже три. Це число буде напевне ступнево зростати вміру того, як активізуватимуться наддніпрянки в українському жіночому русі. Згадаймо переселення вдів з дітьми, що переводив Комітет „Мати й Дитина“ при СФУЖО. Цією акцією перевезено, головно, наддніпрянок, бо вони не мали в Америці свояків, що їх виписали б.

Цілком потрібна вимога „розуміти українську жінку, яка виростає в советських обставинах“ та те, що впливає з цього: „вивчення сучасного обличчя української жінки на Батьківщині“.

Тут почесне, велике й конечне завдання для „всього живого і творчого“ з над Дніпра — відкинути всякі упередження, часто дрібничкові, викликані таборовими непорозуміннями, і йти в широко відкриті для них двері всіх клітин СФУЖО і там знайомити з тією дійсністю, усвідомлювати.

Ще мало робиться в цьому напрямі, а все ж робиться: звязки з чужинними жіночими організаціями в окремих країнах — використання кожної нагоди виступити з інформаціями про Україну, членство М.М.М. (міжнародний форум) — вихід із еміграційного гетта. Широке поле для нас у низових організаціях в ЗДА і Канаді, де вважає давніша еміграція. А тепер ра-

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У НІМЕЧЧИНІ

Праця українського зорганізованого жіноцтва у Німеччині розгортається щораз ширше. Розподіл пожертв Комітету „Мати й Дитина“ зайняв сили гол. управи, але й причинився до тіснішого звязку з таборами. Більші скупчення вже встановилися і там почали наново свою працю делегатури.

Першою відновлено делегатуру у Мюнхені у травні ц. р. На чолі її стала п. Гинилевичева, у склад управи увійшли досвідчені співробітниці. Нововибрана управа заходила зараз коло зорганізування дитячого садку і доповняльної школи. Дня 31. травня відбулось відкриття цього виховного осередку, що зібрав біля 38 дітей. Членки делегатури обійшли всі знані їм українські мешкання, заохочуючи батьків посилати до нього своїх дітей.

Дальша делегатура, що працювала безперервно — це Авгсбург під головуванням п. Єлисавети Жук. Членки відбувають правильно сходини і влаштовують імпрези для дітей.

Дальші делегатури — Мюнхен-Мозах, Новий Ульм, Нюрнберг, табір Валька, перевибрали або доповнили управу та наладнують працю. Головне зусилля звернене на збереження нашої дітвори.

Також англійська зона Німеччини активізується. Делегатури в Бравншвайгу, Емс-Лінген, Зеєдорф розпочали працю.

Об'єднання Українських Жінок у Німеччині переборолло вже час ослаблення діяльності і постійних перемін. Рух таборів зменшився і хоч життя залишенців скупе й незavidне, проте жіноцтво стає до праці.

діопередачі поза залізну заслону дають нагоду працювати й для своїх, рідних.

Ще слушне домагання „піднести ролю жінки-емігрантки з підсоветських теренів“. Хіба не високо піднесена вона, коли перший виступ СФУЖО на конгресі М.М.М. доручено саме наддніпрянкам пп. Витязь і Сулимі. Правда, п. Сулима не могла прибути особисто на конгрес до Парижа через паспортні труднощі. Та саме її доповідь, зачитана на конгресі, зробила таке сильне враження і викликала відповідні резолюції щодо поліпшення долі української жінки під советами. Тепер же готує доповідь на найближчий конгрес М.М.М. п. Юлія Писарева під н. „Виховна роля матері в підсоветській Україні“.

Цього мало ще! Так. Але ж ідімо самі й робімо! Тоді безперечно й роля наша досягне належних висот.

Що нового у Вас, любі союзниці? Певно плянуєте якісь імпрези цього сезону. Треба їх, обов'язково оголошувати в журналі „Наше Життя“, не тільки тому, що пресовий фонд цим буде збільшатися, але головню тому, що читачі „Нашого Життя“ знатимуть про Вашу діяльність. „Наше Життя“ справді широко по світу розходиться, тому важно, щоб українці в чужих краях також знали про нашу організацію і працю в окремих містах. Подбайте, щоб кожна, навіть найменша, імпреза була оголошена. На другій сторінці обгортки Н. Ж. є подані ціни оголошень різного розміру.

⊗

Хтось буде мати щастя виграти **телевізійний апарат**, який подарувала членка Головної Управи СВА, Марія Головата, власниця двох крамниць із меблями й домашнім приладдям у Філадельфії. Цей телевізійний апарат піде на вигравку, а дохід призначений на **Фонд Будови Дому СВА**. Книжочки будуть розіслані усім Відділам. Прохаємо зайнятися розпродажжю. Пані Марії Головатій складаємо щирю подяку за цей прегарний і цінний дарунок.

⊗

Бюро Централі СВА дальше є при старій адресі 866 Норт 7-а вул., але тепер на другому поверсі. Воно складається тепер із трьох кімнат.

Перша — це світлиця, гостинна, простора кімната, прибрана образами та речами українського народного мистецтва. На головній стіні великий образ Богородиці, кисти артиста Володимира Кивелюка, що його подарувало Об'єднання Українських Жіночих Організацій у Німеччині ще в 1948 році, коли то пі Грина Павликовська, голова ОУЖО, привезла із собою та передала Союзові Українок Америки на Світовім Конгресі Українських Жіночих Організацій у Філадельфії. Є тут теж великі портрети Наталі Кобринської і

Лесі Українки, у виконанні артистки Марії Морачевської та інші образи, репродукції наших славних малярів. Українська кераміка, дерев'яні вироби, писанки й ляльки укладені гарненько в осклених шафах, бібліотека, бюрко голови СВА Олени Лотоцької. По середині стіл застелений скатертю, що є гарним зразком українського народного мистецтва. Все те робить дуже гарне враження. Наш офіс — це справжня українська хата.

Тут відбуваються теж засідання Екзекутиви СВА, Управи СФУЖО, збори 20-го Відділу СВА, та кожної п'ятниці від год. 6-ої ввечері це **Світлиця СВА**, де сходиться жіноцтво для товариської стрічі, читання газет і журналів, деколи послухати реферату та духово відпочати. Окр. Рада СВА займається програмою та буфетом, бо третя кімната це догідна кухонка.

Друга кімната — це „кузня“, як ми її жартівливо називаємо. Це бюро, з усіми шафами, полечками, бюрком і машинками до писання та міміографом. Добрі союзниці з Філадельфії побачили, що придалося б ще трохи посуду до кухні, ножів, вилок і т. д., тому й постановили, що 12 жовтня від години першої до вечора буде „шавер“ для Централі, себто що кожна має принести якийсь дарунок. Кілька членок зголосило свою готовість приготувати добрий буфет з українських страв і ласощів, а теж різного роду розвагу для гостей. Деякі членки зложили грошові дарунки, мовляв, купіть, що буде треба. Так оце вивінуємо Централю СВА також у практичні речі.

⊗

Прийшла радісна вістка, що в Нью Гейвен, Конектикат, нальовується **новий Відділ СВА**. Вітаємо ініціаторок доброго почину. Щастя Боже!

Олена Лотоцька, голова СВА була три дні у вересні ц. р. на Громадянській Конференції у Вашингтоні, як відпоручниця

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

у вересні, 1952

Річна вкладка і організаційний фонд:

Від. 40 Аллентовн	20.00	5.00
56 Шикаго	20.00	5.00
57 Ютика, Н. Й.	—	5.00

Фонд Централі СВА:

Від. 3 Нью Йорк	10.00
40 Аллентовн, Па.	5.00

Пресовий фонд „Н. Ж.“:

Від. 15 Честер Па	5.00
22 Шикаго	55.00
29 Вунсакет, Р. Ай.	16.00
40 Аллентовн, Па.	6.00
Л. Романик, Торонто	5.00
М. Стратієнко, Трентон	2.00
О. Журибїда, Філад.	1.00
Е. Дудяк, Грейт Медовс	1.00

Фонд Будови Дому СВА:

Від. 57 Ютика, Н. Й.	5.00

Фонд резервовий:

Від. 57 Ютика, Н. Й.	5.00

Конвенційний Фонд:

Від. 57 Ютика, Н. Й.	5.00

На вкладку до СФУЖО:

Від. 3 Нью Йорк	1.50

Фонд „Мати й Дитина“

Від. 20 Вунсакет	20.00

Дар на потреби Централі:

Окружна Рада СВА, Філадельфія, Па.	10.00
А. Сивуляк, Філадельфія	5.00
А. Рудакевич, Філадельфія	5.00
Катерина Трицяцька, Філадельфія, Па.	2.00

**Стефанія Пушкар, фін. секр.
Марія Бабяк, касієрак**

Українського Конгресового Комітету Америки, та передала аудіцію в „Голосі Америки“

В дніх 16., 17. і 18. жовтня ц. р. відбудеться в Нью Йорку Конвенція Національної Ради Жінок Америки. Олена Лотоцька, голова, і Іванна Бенцаль, референтка зв'язків СВА, будуть делегатками від СВА. На цій конвенції наша організація буде брати участь перший раз, бо в січні 1952 Союз Українок Америки став членом цієї великої поважної жіночої установи.

**3 привітом до Вас,
Екзекутива СВА**

Повідомляємо співробітниця та дописувачок, що рукописи, надіслані після 15-го вже не можуть увійти до чергового числа журналу.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Підсумки піврічної праці

Новий Рік зустрів 6 Відділ СУА традиційною забавою Маланки. Бачимо при праці ніколи не стомлених членок Хмиляк, Андрусів, Плюту, Стехну, Худяк. Вже довгі роки не відмовляються від участі в кожному підприємстві Відділу.

Для 10 лютого вітав Відділ у себе голову Централі п. О. Лотоцьку, запросивши 55 Відділ та чоловіків. Після спільного обіду членки і гості взяли участь у панахиді за героїнь, що поклали життя за волю Батьківщини. Того ж дня відбулася академія в честь О. Басараб, яка

КАМПАНІЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Ми на правду зобов'язані пані Левці Романик з Торонта, Онт в Канаді, що придбала 69 нових передплат, без уваги на те, що було літо, сезон „огірковий“ та, що вона була на лікуванні у шпиталі. Це значить, що є можливості, коли є добра воля. Радіємо повним поворотом її до здоров'я. Пані Романик вибрала собі із призначених нагород вишивану блюзку, яка вже готовиться.

Один наш прихильник в стейті Конектікат присилає кожного місяця нові передплати, але не бажає собі вчислити його до кампанії. Він пише: „Журнал дуже добрий змістом і виглядом. Нові передплати для „Нашого Життя“ не тяжко придбати, треба тільки про це пам'ятати, щоб при кожній нагоді ним зацікавитися нових читачів“.

Пані Софія Гречаник прислала 10 нових передплат із Сан Франциска, Каліфорнія, а пані Надія Фелик з Куритиби, Бразилія, 24 нові передплати.

В жовтні „місяці книжки“ буде чимало нагоди дістати нових передплатниць. З початком листопада закінчиться ця кампанія. Ждемо нових змагунків за нагороди.

Екзекутива СУА

є патронкою нашого Відділу. Виповнена вщерть зала Укр. Амер. Клубу була доказом, що наше громадянство високо цінить і шанує її пам'ять.

На другий день відбулись збори Відділу з участю голови Централі, що вияснили багато питань та пам'ятали нові напрямки. Кницею рож попросили членки свою голову з надією — побачитись даліше при праці.

У лютому відбулись збори і провів 6 Відділу перебрала нова управа: голова п. Герула, секр. п. Онуфрик, скарбник п. Терешушка. Тоді ж вирішено підготувати на травень свято матері. Завдяки піддержці всіх членок проект переходить у діло. Запрошено до співучасті 47 Відділ і оба Відділи по рівному підготували програму. Свято відбулося дня 4. травня й перебіг його вже подано в ч. 7-8 „Н. Ж.“ В організованій забаві й буфету львину частину праці провели членки 6 Відділу: пп. Герула, Терешушка, Мельник, Плюта, Воляк, Стахна, Чайковська, Пристайко, Дуда.

Для піднесення рівня праці українського жіноцтва Рочестеру вирішено приступити до організування жіночого віча. Справу і ціль віча 6 Відділ узгіднив із Централєю та приступив до нарад із другими Відділами. На жаль, не всім членкам СУА клич „В єдності сила“ близький і зрозумілий і через те підготовка протягається.

На день 21. вересня призначено забаву, з якої прихід піде на малювання гр.-кат. церкви.

Контр. Комісія в складі пп. Мельник, Хоптяк і Стахів зробила перевірку піврічної праці Відділу, і ствердила, що діловодство в порядку, а касові приходи й розходи згідні з квітами. Приходу за перше півріччя було 432.91 дол., а розходу 396.46 дол.

Оттакий піврічний вислід праці одного Відділу СУА. Його членки — хоча вік посріблів їх голови, — зберегли у своєму серці любов до рідної землі, яку привезли в своїх молодих серцях сорок літ тому.

С. Онуфрик, секр.

Заходом 32 Відділу СУА відсвятковано 11 травня 1952 День Матері. О год. 6 ввечорі в залі Народнього Дому зійшлися досить численно громадяни Ст. Луїс, щоб відзначити цей день. Свято відкрила голова п. Т. Єзуско вступним словом. Потім Я. Данилевич відчитала реферат, присвячений матері-українці. — Атракцією вечора була прекрасно введена сценка з малими дітьми в народніх строях, які під проводом п. Христі Дашо відмовили навколішках перед образом Матері Божої зворушливий вірш-молитву Уляни Кравченко, та опісля віддеклямували вмисне написану для цього врочистого свята поезію п. Ореста Гаврилюка. Останньою строфою цього вірша:

А тепер ходім завзято

І для мами на це свято —

Назбираймо квіток

І сплетім їй вінок,

закінчили діти свій виступ. Невелика гарно виконана програма зробила приємне враження на присутніх. Треба зазначити, що з-поміж новоприбулих українських емігрантів створився дитячий гурт, який бере активну участь у всіх імпрезах в Ст. Луїс. Ці наші найменші вже змалку привчаються любити укр. сцену і сміло виступати на ній. По офіційній частині свята всі засіли до багатой і смашної вечері, що її приготували наші Союзанки під проводом п. голови. Під час вечері зібрано 88.50 дол., з чого по відтягненні розходів, зв'язаних із вечерою, осталося 63 дол. Ці гроші вислано Комітетові „Мати й Дитина“ при нашій Централі у Філадельфії. Після вечері відбулася забава.

Яр. Данилевич, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Вечір гагілок

Старанням СУА, Відділ 22 у Шикаго, при співучасті Арт: Клубу (обеднання молодих американців укр. походження), влаштовано дня 10. травня вечір гагілок.

На стіні гарно прибраної залі гіднів краєвид укр. села, в якому видно було церкву, а біля неї кружок дівчат виводив гагілки. По мистецьки виконаний краєвид пригадав звичай на Україні.

Колодяжне

(Продовження)

Тітка Олена Тесленко-Приходько (родом Косач) тато-ва сестра, теж була на заслання в Сибірі. Коли їй скінчився термін заслання, а чоловікові ще ні, приїздила один раз сама з малим сином Юрієм до нас і гостювала довгенько. Ці перші відвідини "тьоті Єлі" (як ми її звали) справили велике враження на мене. Хоч я була ще дуже мала, проте пам'ятаю, як тоді всі в родині раділи, як тітка багато оповідала батькам моїм, Лесі й Ользі про заслання і побут у Сибірі.

Від часу до часу гостювали в Колодяжному давні друзі наших батьків, що приїздили з Києва, Одеси та ще звідки, також Михайлові товариші та Лесині, Ольжині приятельки.

Запам'ятався мені, наприклад, приїзд Володимира Науменка (відомий педагог і український громадський діяч) з Орестом Левицьким історик, теж член української Старої Громади). Орест Левицький, як учений, студіював різні матеріали Волині, а до того мав великий хист оповідача й охоче оповідав про різні історичні події. Він так яскраво змальовував і окремих історичних осіб і цілі пригоди, що хто його чув, то

на довго в пам'яті лишалися виявлені образи. Отож, гостюючи в Колодяжному, що-вечора Орест Іванович, на прохання Лесі та інших, оповідав про минуле Волині. Я тоді мало що розуміла з тих оповідань, але бачила, як уважно слухали його старші,

Олена Тесленко-Приходько,
сестра П. Косача й тітка Лесі
Українки.

а пізніше дорослою сама захоплювалась його оповіданнями, коли він бував у моїх батьків вже в Києві.

Ще пригадую, як гостювали

у нас сестри Комарівни — Віра і Галина, дочки відомого українського громадського діяча бібліографа Михайла Комарова з Одеси. У найстаршої з Комарівен, Маргарити (вона одружилась пізніше з проф. Михайлом Сидоренком) з Лесею була щира дружба на все життя. Галина Комарівна була поеткою. Її вірш на роковини Шевченка "Не на шовкових пелюшках" знала вся культурна Україна. Сестри вирости у великому місті, в Одесі й це вперше літували у волинському селі. Їх багато дечого тут дивувало, а ми малі не розуміли цього. Як то так, що дорослі панни не бачили таких звичайних для нас речей?

Одне літо тоді прожив у нас Фотій Красицький, пізніше відомий український маляр, свояк Тараса Шевченка. Тоді він був студентом Петербурзької Академії Мистецтва. Під його опікою Микола Лисенко з дружиною відпустили в дорогу свого 11-літнього сина, Остапа до нас на літо. Фотій Степанович з захопленням багато малював. За літо намалював портрети Лесі, Ольги й Оксани і декілька жанрових картин. Він вже і тоді мав оригінальні погляди на мистецтво і частенько гаряче сперечався з іншими на різні теми.

Ще раніш, ніж Красицький, мешкав у нас старий маляр Зо-зуля. Це був талановитий мистець і така чудна людина з дуже химерним життям. Замолоду був ченцем у Києво-Печерській Лаврі, а потім пішки багато років мандрував по всій Україні. Не знаю, чи мав він яку художню освіту, але картини, що він подарував нашому батькові та намалював їх у Колодяжному, були гарні. Пригадую портрет Тараса Шевченка, якого признавали й фахівці. Під час його перебування Леся спробувала малювати (олівцем, а також олійними фарбами) і виявила малярський хист. Її малюнки дуже подобалися нашій мамі. Сама ж Леся до свого ма-

вечір відкрила й привітала присутніх голова Відділу п. А. Федуняк в укр. мові, а п. Гавалюк, голова Артс Клубу в англійській. Потім парох гр.-кат. церкви св. Миколая о. М. Горішний посвятив дари та вголосив гарну промову. Головною доповідницею була п. Ю. Назаревич, яка розказала про „Гайліки та наші Великодні звичаї“. Реферат був всебічно опрацьований і з нього присутні багато скористали.

В тім почули присутні голоси дівчат із сусідньої кімнати. Це членки осередку СУМА ім. М. Павлушкова, Шикаго - Північ, вийшли на сцену та вивели ряд гайловок. За це належить їм велике признання, яке й висказували присутні бурхливими оплесками.

Вечір цей не тільки зблизив

членів обох товариств на милій гутіріці при одному столі, але пригадав Великодні Свята на рідних землях та дав нагоду молодим американцям укр. походження, яких було багато між присутніми, познайомитися ще з одною сторінкою традиції їхніх предків теоретично й практично. Завданням жіноцтва є впоювати в молодому поколінні любов до рідної культури й традиції. Ми повинні часто влаштовувати такі вечірки з різних нагод із відповідною програмою та давати нашій молоді пізнавати самих себе.

Гості забавлялись до пізнього вечора. Декорації й гайлілки були вислідом праці п. О. Заброцької. Дохід із цієї імпрези в сумі 55 дол. СУА пожертвував на пресовий фонд „Нашого Життя“

лювання не ставилася поважно і скоро залишила його.

Зберігся у пам'яті приїзд Оксани Старицької, пізніше Стешенко, до Колодяжного. Відомий письменник і громадський діяч Михайло Старицький й його дружина Софія (рідна сестра Миколи Лисенка) та їхні дочки були дуже близькі нашій родині. Середня їхня дочка Людмила (замужем Черняхівська) була щирим другом Лесі від дитинства. Молодша Оксана приятелювала більше з нашою Ольгою. Вона віком була до Ольги ближча.

III.

У близькій околиці небагато було тоді родин, з якими наша родина приятелювала. З ковальських знайомих того часу приятні стосунки були у нас з родиною Карташевських та з родиною Міяковських. Карташевські мали дочку і чотирьох синів, віком ближчих до наших старших дітей. Пані Марія Карташевська була землячка і кума нашої мами. У панства Міяковських було дві дочки і два сини, що товаришували з нами трьома молодшими. Варлам Міяковський був мировим посередником в одному зїзді з нашим батьком. З обома цими культурними родинами у нас були приятні відносини.

В с. Любитів (4 верстви від нас) жили тоді Зінаїда і Модест Левицькі (пізніше доктор Модест Левицький був відомий український письменник і громадський діяч). Молоде подружжя Левицьких особливо заприятелювало з Лесею. Обое Левицькі любили поезію, музику, спів, їхнє товариство було цікаве й приємне. Модест Левицький був не тільки добрий лікар, але й чула людина, а пацієнти (переважно селяни) його дуже любили. В Любитові також жили ще наші знайомі дуже гостинні люди, суддя Микола Короткевич з родиною. Наша молодь особливо охоче вчашала до них, бо Короткевич був неперевершений оповідач гумористичних пригод та різних народніх анекдот. Особливо добре він знав побут „старосвітських батюшок і матушок“, бо сам він і його дружина були священничого роду. Говорив він доброю українською мовою з чернігівською вимовою. Корот-

кевичі любили спів. Обое мали досить приємні голоси і гарний слух, знали багато хороших українських пісень, а як збирався більший гурт — співали хором.

До Любитова ми влітку їздили часто купатися в озері і що разу заїздили до Короткевичів, де завжди привітно приймали наше молоде шумливе товариство. Для подібних прогулянок ми мали трохи кумедний повіз „лінійку“ В ньому тільки одна особа сиділа лицем до напрямку руху, (за візника), а інші всі сиділи по обидва боки досить довгої лави один до одного спиною; отже так можна було їхати значним гуртом. А як не ставало місця і в „лінійці“, то ще дехто їхав поруч верхи. Купалися по черзі, — спочатку жіноцтво, а опісля чоловіки. В ті часи ще не було спільних пляжів. Леся добре пливала, хвора нога їй не перешкоджала далеко і довго пливати на середині озера.

Порожніх розмов „про погоду“, чи пліток у нас в родині ніхто не любив. Тому товариства людей, що інших вищих інтересів не мають, батьки наші уникали.

З околицями селянами, особливо з колодяженськими, всі члени нашої родини були в щиро приятних, взаємно доброзичливих відносинах. Батько наш допомагав селянам при потребі то матеріалом, щоб поставити хату, то добрим зерном на насіння, і дуже часто різними порадами господарського і правного характеру. Селяни батька дуже шанували. Я бувало, щодня бігала на село до своїх ровесниць, сільських дівчаток. Там ми гралися часами десь за хатою, в повітці тощо. Траплялось, що старші нас не бачуть і не знають, що я чую, і нераз я отак чула, як колодяженці говорили про моїх батьків, завжди дуже прихильно, завжди з пошаною, приятно.

Образ деяких селян, що мешкали в дальших селах і від часу до часу відвідували нашу родину, виразно зберегла моя пам'ять, мабуть тому, що в них були деякі особливо цікаві риси. Пригадую бабу Лукерю з села Білонь, — вона знала стільки народніх оповідань, цікаво оповідала про різні події з життя та народні легенди. З цьо-

го ж таки села ще бувала у Лесі одна знайома жінка, що мала приємний голос і охоче співала на прохання мами давніх пісень, найбільше обрядових, весільних, купальських тощо. З Уховецька одна стара баба була дивною вдачі, — любила мандрувати, а що була бідна, то ходила пішки, побувала на прощі у Почаєві, в Києві, в Браїлові. Довідалась у когось про одну благодійну православну установу, і за допомогою цієї установи їздила до Єрусалиму. Як приїздила до нас, то багато оповідала про свої враження з подорожів.

Їздили й ми до села Сулинь, де теж мали знайомих селян. Пригадую яке це було глухе польське село в порівнянні з Колодяжним! Воно мало якийсь архаїчний вигляд, в ньому було багато курних хат. Замужні жінки там ходили з обтягтим волоссям, чоловіки в повстяних шапках, малі діти влітку в самих довгих тільки сорочках, підперезаних крайкою і т. ін. Спинулись ми в Скулині в одного знайомого. Це був дядько Лев, прототип „дядька Лева“ в „Лісовій Пісні“ Коли 1911 р. я з сестрою Ольгою прочитали вперше „Лісову Пісню“, то відразу перед очима обом нам став Скулинський дядько Лев і пригадалися давні враження від перебування в Нечімному. Дядько Лев на літній час перебиврався щороку в урочище Нечімне (близько від Скулиня), де він пас свою худобу. Там він мав шопу на сіно, що стояла на березі, типового для волинського Полісся, озера — зі смарагдовою зеленню, низькими берегами й трясовицею. У цій шопі на сіні ми й ночували. З вечора довгенько сиділи при багатті і слухали розмову дядька Лева з нашою мамою і Лесею, а потім, лежачи на сіні, довго вдивлялися крізь відчинені двері в чарівну картину, що являла собою озеро, пастовень, ліс при місячному світлі, та вслухувалися в дивні звуки нічних птахів.

(Продовження буде)

У м. жовтні — пожертвуйте „Дух Полум'я“ (Spirit of Flame) Лесі Українки до найближчої американської бібліотеки!

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933 AND JULY 2, 1946 of "OUR LIFE" published monthly at Philadelphia, Pa., for Oct. 1, 1951

State of Pennsylvania
County of Philadelphia

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mrs. Cecilia Gardecka, who having been duly sworn according to law deposes and says that she is the business manager of "OUR LIFE" and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily, weekly, semi-weekly, or tri-weekly newspaper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, and July 2, 1946, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse side of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

Publisher, The Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Editor, Lydia Burachynska, 866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

Business Manager, Mrs. Cecilia Gardecka, 866 N. 7th St., Phila. 23, Pa.

Managing Editor, Mrs. Helen F. D. Lototsky, 866 N. 7th St., Phila. 23.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given).

The Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa. Helen F. D. Lototsky, President, 866 N. 7th St., Phila. 23, Pa., Catherine Yarosh, Rec. Sec'y, 866 N. 7th St., Phila. 23, Pa., Maria Babiak, Treas., 866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state).

None.

4 That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other judiciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances embracing affiant's which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 1200.

(This information is required from daily, weekly, semi-weekly and tri-weekly newspapers only).

Cecilia Gardecka, Manager

Sworn and subscribed before me this 30th day of September, 1951.

Emil Kulchysky

My commission expires January 4, 1953

ДАВНІ ЧЛЕНКИ ПІДДЕРЖУЮТЬ ОУЖ

Гурт членок ОУЖ із Німеччини, що переселились до ЗДА, дав почин до збірки на користь свого давнього товариства. Збірку перевела п. Віра Шпаківська з Філадельфії. На днях наспіла на її руки така подяка:

Ми щиро зворушені Вашою увагою і всіх колишніх наших членок до теперішньої Гол. Управи.

Ми тепер працюємо в куди тяжчих

умовинах, бо брак гроша і брак людей до праці. Люди пригноблені своїми особистими невдачами у виїзді і важкими умовинами теперішнього життя — а грошей ми нізвідки не дістаємо: люди по таборах бідні, делегатури в більшості не збирають вкладок і нам не присилають нічого. Тільки ще час від часу дістаємо якісь гроші за наші видання, що їх розіслано ще давніше. Тож вплата 20 дол., дорогі пані, є для нас великою піддерж-

ІЗ ЖИТТЯ НАШИХ ЦЕНТРАЛЬ

ОБЕДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК В АНГЛІЇ

У липні ц. р. переведено у приявності делегаток і гостей четверті річні збори. Із звіту уступаючої голови п. І. Вітошинської можна було зясувати собі, як розгорнулася праця. Звітний рік попередила окружна нарада жіноцтва у Бранфорді, яка намітила напрямні. Члени управи відбули численні поїздки до своїх осередків, бажаючи охопити все українське жіноцтво в Англії своєю організаційною сіткою. Число гуртків зросло удвоє.

Праця ОУЖ ішла головню в напрямі культ.-освітньому й виховному, хоча заторкнено також загр. звязки та суспільну опіку. Управа використовувала реферати СФУЖО та розсилала їх гурткам ОУЖ, а також неоформленим скупченням. Зорганізовано три суботньо-недільні садки в Болтон, Нотінгем і Рочдейл. Опрацьовано й вислано один реферат на виховні теми. У ділянці звязків найбільше виявила себе голова І. Вітошинська, яка дала кілька рефератів про народне мистецтво для англійців. Поод. гуртки дбали про своїх хворих та потребуючих, приділяючи дохід із імпрез на дарунки чи допомогу.

Слід підчеркнути намагання управи налагодити взаємини з українською пресою. Управа відбула розмову з редакцією „Укр. Думки“ представляючи свої домагання — не порушувати прикрих та негативних сторінок громадського життя.

На весні ц. р. управа розписала конкурс на вишивану блюзку, що мав дати перегляд їх та засвідчити про смак української жінки. Підчас заг. зборів відбулась роздача нагород.

Після переведення дискусії збори висказали довіря управи. До нової управи увійшли: А. Мирошніченко, голова, М. Бабуняк, містоголова, Г. Дорош, секретарка, В. Зайченко, культ. освітня реф., О. Гаврилюк, орг. реф., П. Леськів, скарбник, Р. Монцібович, реф. зовн. звязків. До контр. комісії увійшли: О. Молчанівська, голова, А. Добрянська і Л. Клименко, члени. Звязковою до СФУЖО вибрано п. І. Вітошинську.

кою. На якийсь час відпала журба, звідки взяти гроші на порта і трамваї.

Із щирим привітом

За Гол. Управу ОУЖ:

Ольга Павловська, голова
Софія Годованець, секретар

MA 7-1320

LO 3-9910

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE

Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH

MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.
PHILADELPHIA 23, PA.

ВСІ ПРИКРАСИ ДЛЯ СВОЄЇ ХАТИ ЗНАЙДЕТЕ

Кооп. „БАЗАР”

822-823 N. FRANKLIN STREET

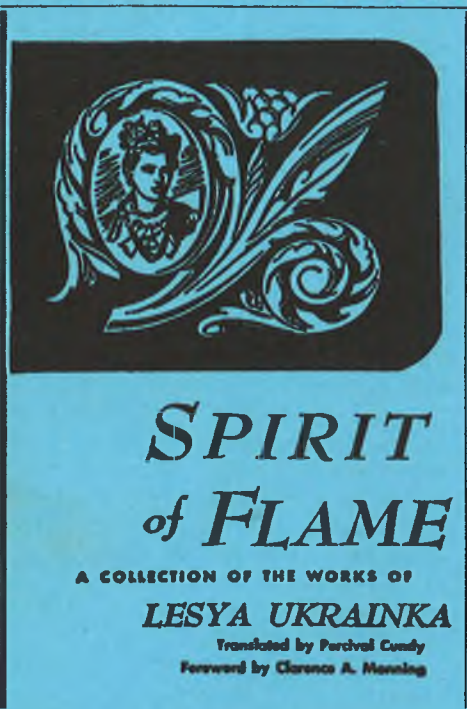
Philadelphia 23, Pa.

декоративні тканини на завіси і
портіери — за ярд \$1.49
накривала на ліжка у стилі верет \$9.95
накривала на стіл із полтавськи-
ми вибіваними мотивами \$5.95
сітки на завіски за ярд 79 і 89 ц.
панама в пісковій красці за ярд \$1.98
груба юта в пісковій красці за
ярд \$1.49
канва різної грубости за ярд .. \$1.50

НА БАЖАННЯ ВИСИЛАЄМО ПРИБКИ

При замовленні прохаємо вислати належитість

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Percival Cunliffe

Foreword by Clarence A. Manning

„Неоцінений подарунок зробив Союз Українок Америки англомовному й українському світові, виданням перекладів поезій і драм Лесі Українки, пера П. Канді п. н. „Spirit of Flame”. Це великий крок уперед для введення Лесі Українки в західні культурні сфери. Це конкретне й речеве переконування чужинців і своїх, що не читають по-українськи, про високі етичні й естетичні вартості української літератури, не аргумент „ад окульос”, що українська література має своїх велитнів, про яких т. зв. Захід не знав зовсім, чи знав замало”.

Проф. Ярослав Рудницький

Замовлення приймає

**Ukrainian National
Women's League
of America, Inc.**

866 N. 7th St., Phila. 23, Pa.

Phone ST 4-2056

МАРІЯ ГОЛОВАТА, властителька ОДИНОКОГО УКРАїнСЬКОГО СКЛЕПУ

де можна набути: меблі до спальні, їдальні, кухні й гостинної; машини до прання; газові й електричні печі; G.E. холодильні (рефриджерейтор) і інші речі до краси Вашого дому, а також телевізійні і радіо апарати найкращих фірм.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ І НА ДОГІДНІ ЛЕГКІ СПЛАТИ
Скелп відкритий кожного дня від 9 ранку до 9 вечора
Вівторок і четвер від 9 ранку до 6 вечора

MARIA HOLOWATY

329 W. GIRARD AVENUE

PHILADELPHIA 23, PA.

Твори Софії Парфанович

Інші дні, новелі 90¢

Загоріла полонина

новелі з Бойківщини 60¢

Київ у 1940 р.

спогади з подорожі 75¢

Чоловік та жінка 50¢

Замовляти в Централі СУА

ДИТЯЧИЙ САДОК

Комітету „Мати й Дитина”

1835 North 7th Street

Philadelphia, Pa.

ПРИЙМАЄ ПІД ОПІКУ ДІТЕЙ

ПРАЦЮЮЧИХ БАТЬКІВ

Фахова опіка :: Добірний харч

Phone: POplar 5-5190

EMIL KULCHYUSKY

2231 Fairmount Ave.

Philadelphia 30, Pa.

полагоджує продаж домів
і нотаріальні справи
посилки грошей

Грошові перекази

Міняє платничі чеки

КОЖНА КАРНА ЧЛЕНКА СУА ВПЛАЧУЄ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО НАРОДНОГО ФОНДУ! — КОЖЕН ВІДДІЛ СУА МАЄ БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАїнСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ (УКК) І ЗЛУЧЕНОГО УКРАїнСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ (ЗУАДК)!!!